

svētdienas•rīts

Marts 2024 Nr. 3 (2000)
2,00 €

Aktuāli

*Latvijas draudzes turpina atbalstīt
Ukrainu*

Jubileja

*Virsmācītājam Viesturam Pirro – 70:
“Nepalaid garām vienīgo izdevību!”*

Misija

*“Mazbērni” un draugi par misionāri
Annu Irbi*

Jūsu rokās
žurnāla
2000. numurs!

Rihards Dubra: “Ticība Dievam
ir visu manu skandarbū pamatā”

40 dienu gavēnis

ISSN 1407-964X

9 1407 964004 03

**Svinēsīm kopā žurnāla “Svētdienas Rīts”
35 gadu atdzimšanas* jubileju un
2000. numura iznākšanu!**

**Piedalies
misijas projektā “Uzdāvini
“Svētdienas Rīta” abonementu
vietējai bibliotēkai!”.**
Latvijā ir 748 publiskās
bibliotēkas, un tikai 16**
no tām ir iespēja lasīt
“Svētdienas Rītu”.

Atver saiti
www.abone.lv vai zvani
pa tālr. **67008001** vai **25008001**,
abonēt var arī “Latvijas Pasta” nodaļās
un pie pastnieka.
Abonēšanas indekss – 1095.
Abonēšanas maksa
9 mēnešiem – 16,60.

* Izdevums ar šādu nosaukumu iznāca Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas paspārnē laikā no 1920. līdz 1940. gadam.
** Tās ir Cēsaines, Liepājas Centrālā zinātniskā, Raiskuma pagasta, Salaspils, Jūrmalas Centrālā, Gaigalavas-Vecstrūžānu, Saldus novada, LR Saeimas, Kuldīgas, Rīgas Centrālā, Ukru pagasta, Svētes pagasta, Laidzes, Valdemārpils, Varakļānu un Mazīrbes bibliotēkas.

Atbalsts Ukrainai ar lūgšanām

Uzruna teikta Ukrainas atbalsta koncertā 2024. gada 24. februārī Liepājā

Hanss Martins Jensons, Liepājas bīskaps

Aprit jau divi gadi, kopš Krievija uzsāka pilna mēroga iebrukumu Ukrainā. Daudziem bija negaidīti, ka tāda izmēra karš atkal sāksies Eiropā. Tas ir ideoloģisks konflikts, kas tagad izpaužas arī ar ieročiem un cilvēku upuriem. Liela daļa pasaules valstu tiek ierautas šajā karā, un daudzi ir parādījuši savu atbalstu Ukrainai dažādos veidos – uzņemot bēgļus, sūtot militāru un materiālu palīdzību, kā arī nosakot sankcijas pret Krieviju.

Tāpat ir liels lūgšanu atbalsts, un tam ir sava liela nozīme. Pat Svētie Raksti brīdina mūs nelikt visu cerību uz karaspēkiem. Ja ticam, ka Dievs ir visuvarēns, Viņš var iejaukties visnegaidītākā veidā. Tik daudz faktoru var ietekmēt kara gaitu – ar maziem resursiem var panākt daudz, vienotībā un saliedētībā ap Ukrainu ir spēks, bet sašķeltība ienaidnieka vidū var sagraut pat lielu valsti. Jēzus to apstiprina, kad Viņš saka: “Ikviens valsts, kurā iekšējs naidis, aiziet bojā; un neviena pilsēta vai nams, kurā iekšējs naidis, nevar pastāvēt.” Ar savu atbalstu mēs parādām, kā pusē mēs stāvam.

Karš Ukrainā mums atgādina, ka miera apstākļi nav pašsaprotami. Mūsu Baznīcas Bīskapu kolēģija pirms diviem gadiem izsūtīja aicinājumu draudzēm visā Latvijā ik dienas plkst. 12 dažas minūtes zvanīt baznīcas zvānu, lai, to izdzirdot, mēs apstātos un ar augšup vērstu skatienu lūgtu par tiem, kas cīnās Ukrainā, kā arī lūgtu, lai Dievs sargā un svētī Latviju. Uz Liepājas Svētās Trīsvienības katedrāles slavenajām ērgelēm šajā laikā spēlēja gan Latvijas, gan Ukrainas himnu.

Cīņa norit vairākos līmeņos. Pastāv arī garīgā cīņa par mūsu dvēselēm. Agresori uzbrūk, lai pārņemtu teritoriju savā varā, garīgi uzbrukumi notiek, lai pārņemtu sava varā mūsu dvēseli. Apustulis Pēteris mūs brīdina un aicina būt garīgi nomodā: “Esiet skaidrā prātā, esiet modrīgi! Jūsu pretinieks velns staidīgā apkārtnē, kā lauva rūkdams, un meklē, ko tas varētu aprīt.” (Pēt 5:8) Šajā garīgajā neredzamajā pasaulē cīnās Dieva eņģeļi, un galvenā cīņa ir uzvarēta. Saistībā ar Dieva Dēla Jēzus Kristus piedzimšanu izcēlās karš debesīs, kurā erceņģelis Miķelis uzvarēja Pū-

ķi. Erceņģelis Miķelis un viņa eņģeļi turpina darboties kā Dieva sūtītas garīgas būtnes, lai sargātu uz mūžīgo dzīvību tos, kas tic Kristum. Atcerieties erceņģeļi Miķeļi – viņa attēls ir kļuvis par simbolu, kas ir saistīts ar Ukrainas galvaspilsētu Kijivu. Šis simbols atgādina pilsētas iedzīvotājiem par vajadzību pēc eņģeļa aizsardzības. Arī Liepājas Svētās Trīsvienības katedrālē ir daudz eņģeļu figūru, lai mēs apzinātos, ka mums jālūdz Dievam, lai Viņš sūta savus eņģeļus mūs sargāt. Lūdzot Mārtiņa Lutera vārdiem: “Tavās rokās es lieku visu sevi, savu miesu un dvēseli. Tavs svētais eņģelis lai stāv man klāt, lai ļaunajam ienaidniekam nav varas pār mani.”

Kad Kristus piedzima, eņģeļi pasludināja ganiem un mums: “Gods Dievam augstībā un miers virs zemes cilvēkiem, pie kā Viņam labs prāts.” Pēc uzvaras pār mūsu ienaidnieku, grēku un nāvi, ar savu augšāmcelšanos Jēzus saka: “MIERS AR JUMS!” Ja uzņemam šos vārdus ticībā Kristum, sirdī iemantojam mieru. Un tas ir kas vairāk nekā tikai laba noskaņa vai emocijas. Tas ir saistīts ar dziļu pārliecību,

ticību uz Dieva vadību un klātbūtni. To es novēlu jums katram – iegūt šo mieru, un lai tas mājā mūsos pat karstātvoklī.

Noslēgumā ieklausīsimies patiesības vārdos no 33. psalma (13.–22. pants) Bībelē.

Svētīga tā tauta, kam Tas Kungs ir par Dievu, tie ļaudis, ko Viņš sev izredzējis par īpašumu!

“Tas Kungs raugās no debesīm, Viņš redz visus cilvēku bērnus; no tās vietas, kur Viņa tronis, Viņš pārredz visus zemes iedzīvotājus; Viņš īpatnēji izveidojis visu viņu sirdis un vēro visus viņu darbus. Nedz lieli karapulki sargā ķēniņus, nedz arī liels miesas spēks izglābj varoni. Maldās, kas visas uzvaras cerības liek uz zirgiem: arī viņu spēka nepietiek glābiņam. Redzi, Tā Kunga acs vēro tos, kas Viņu bīstas un cer uz Viņa žēlastību, lai Viņš to dvēseles izglābtu no nāves un uzturētu viņus dzīvus bada laikā. Mūsu dvēsele gaida uz To Kungu, Viņš ir mūsu palīgs un vairogs. Par Viņu priecājas mūsu sirds, jo mēs paļaujamies uz Viņa svēto Vārdu. Tava žēlastība, Kungs, lai paliek ar mums, jo mēs ceram uz Tevi!” ●

Ekumeniski aizlūgumi par mieru Ukrainā

Pieminot divus gadus kopš Krievijas nežēlīgā iebrukuma Ukrainā, Rīgas Domā 24. februārī notika ekumenisks aizlūguma dievkalpojums par mieru Ukrainā, kuru vadīja Latvijas kristīgo konfesiju bīskapi. Dievkalpojumā ukraiņu komponistu mūziku atskaņoja soliste Natalia Behma (Ukraina/Latvija), saksofonists Aigars Raumanis un ērgelnieks Aigars Reinis.

Liepājā 24. februārī, sākot Ukrainas tautas atbalsta un labdarības akciju, **pulksten 12.00 Sv. Trīsvienības katedrālē atskaņoja Latvijas un Ukrainas valstu himnas.** Pieminot un godinot Ukrainas tautas upurus, pēc himnu atskaņojumiem katedrālē notika svētbriēdis ar aizlūgumu par Ukrainu cerībā un ticībā par kara pārtraukšanu un mieru pasaulē.

No pulksten 12.30 līdz pulksten 16.00 noritēja dažādi atbalsta un labdarības pasākumi. Atbalsta un labdarības akcija Sv. Trīsvienības katedrālē noslēdzās ar Liepājas mūziķu koncertu, veltītu Ukrainas tautai. Koncertā piedalījās operdziedātāja Laura Bulava, Liepājas Simfoniskā orķestra mūziķi, komponists Jānis Strazds, ērgeliece Ilze Tomsone, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra kori, mākslinieciskais vadītājs Reinis Lapa. Programmā skanēja latviešu un ukraiņu komponistu skaņdarbi un dziesmas.

Jelgavā, Sv. Annas prokatedrālē 24. februārī notika ekumenisks svētbriēdis.

Par mieru Ukrainā aizlūdza arī **Daugavpils diecēzē**, Balvu prokatedrālē dievkalpojums notika 24. februārī, tajā vāca ziedojumus Ukrainas atbalstam, aizlūgumi notika arī Gaujienā un Apē. ●

Četrdesmit dienu gavēnis

Vilis Kolms, Lutera Akadēmijas docents

Lieldienu Gavēņa laiks, neieskaitot svētdienas (katra svētdiena ir Kristus Augšāmcēlšanās piemiņa, tāpēc tā pilnā mērā neietilpst gavēnī), ilgst 40 dienas līdz Lieldienu rītam. Gavēņa laikā parasts turēt tikai vienu ēdienreizi dienā, proti, vakarā. Kvantitatīvajam gavēnim pievienojas arī kvalitatīvais gavēnis – atteikšanās no zināmas pārtikas, piemēram, gaļas un vīna. Lielajā Piektdienā un Klusajā Sestdienā pastāv paradums vispār atteikties no ēdiena. Šī prakse domāta vispirmām kārtām kā ierocis cīņai ar kārdināšanām un kā līdzeklis, lai padarītu intensīvāku lūgšanu dzīvi (viduslaiku tradīcijā dažkārt sastopamais nopelna moments neatbilst sākotnējam gavēņa nodomam). Cits nozīmīgs gavēņa aspekts ir arī atsacīšanās par labu citiem – atgādinājums par tuvākmīlestību un žēlsirdību. Šajā nozīmē Zaļajā Ceturtdienā tiek turēts īpašs agapes mielasts, kurā tiek svinēta sadraudzība īpaši ar trūkcimietiem. Sākotnēji tam bija arī nozīme grēku nožēlnieku atkaluzņemšanā draudzē.

Divi Lieldienu Gavēņa posmi

Pirmslieldienu liturģiskais laiks Baznīcā tiek svinēts divos posmos. Sākumā vairāk notiek pievēršanās paša grēku nožēlai un sevī sagatavošanai, tāpēc šo laiku dēvē par Gavēņa laiku. Tas sākas ar Pelnu dienu. Pelnu dienā tiek pieminēts cilvēka bezcerīgais stāvoklis Dieva priekšā, kura iemesls ir grēkā krišana. Cilvēks, kas zaudējis būtisku daļu no Dieva līdzības – taisnību un nemirstību –, iet pretī kapam, pretī pīšļiem un pelniem. Vienīgā glābšana no nāves varas ir Kristus nopelnā, Viņa upurī un Viņa augšāmcēlšanās notikumā. Lai saprastu Lieldienu neizmērojamu lielo nozīmi cilvēkam, Baznīca ik gadu no jauna atceras, ka caur cilvēka grēku ir nākusi nāve un iznīcība, pīšļi un pelni, sadeģšana Dieva dusmībā, bet caur mūsu Kunga Jēzus Kristus krustu un augšāmcēlšanos – nemirstība, mūžīga dzīvība Dieva valstībā.

Tuvojoties Lieldienām, pēdējās divās nedēļās Baznīca pievēršas tieši Kristus pēdējam

ceļam uz Jeruzalemi un Golgātu. Šis laiks ir Gavēņa laika pēdējais posms, un to dēvē par Ciešanu laiku. Paradums latviešu luterāņu draudzēs par Ciešanu laiku dēvēt visas septiņas nedēļas pirms Lieldienām nav aplams, tomēr gavēnis (un ar to saistītā grēku nožēla), kas ir svarīgs elements ceļā uz Kristus ciešanu, nāves un augšāmcēlšanās piemiņu, būtu izceļams īpaši. Tātad – Gavēņa laiks sākas ar Pelnu trešdienu, bet mūsu Kunga un Pestītāja Ciešanu laiks sākas divas nedēļas pirms Lieldienām – *Judica* svētdienā.

Līdzās mērenībai, kas izpaužas ēšanas ierobežošanā, gavēšanā un lūgšanās, Baznīcas

locekļi Gavēņa un Ciešanu laikā ietur mērenību arī liturģijā – šajā laikā nav priecīgās Evaņģēlija lasījuma sagaidīšanas ar Aleluja, tāpat neatskan eņģeļu himna “Gods Dievam augstībā”. Sākot no *Judica* svētdienas, aplūst arī doksolōģija “Gods lai ir Tēvam un Dēlam un Svētajam Garam...”. Zaļajā Ceturtdienā par godu Jaunās Derības sakramenta iedibināšanai vienīgo reizi Gavēņa laikā atskan “Gods Dievam augstībā”, tiek zvanīti zvani, bet pēc tam aplūst jebkādi mūzikas instrumenti (arī ērģeles), lai atkal atsāktu skanēt tikai svinīgajā Lieldienu rītā (naktī) pie tā paša “Gods Dievam augstībā” dziedājuma. ●

Pagarināta pieteikšanās Lektoru kursiem 2024. gadā

Svētā Gregora izglītības centrs organizē un aicina pieteikties Lektoru* kursiem 2024. gadā. Lektoru apmācības notiks gan klātienē Gregorskola Saldū, gan attālināti.

- Sākums: 1.–3. martā Saldū
- Zoom tikšanās: martā un aprīlī pirmdienās un otrdienās plkst.18.00–20.15
- Otrā tikšanās klātienē: 12.–14. aprīlī Saldū
- Noslēgums: 17.–18. maijā Saldū

Lekciju tēmas: liturģija, ievads Svētajos Rakstos, ievads Jaunajā Derībā, eklesioloģija, misioloģija, runas māksla, diakonija, praktiskā

teoloģija un personīgā garīgā dzīve.

Kopējais nodarbību apjoms – 32 lekcijas (stundas).

Lai piedalītos Lektoruursos, nepieciešama draudzes mācītāja rekomendācija. Dalības maksa: 220 eiro.

Papildu informācija pa tālr. 20216655 vai rakstot uz e-pastu: skola@gregors.lv. ●

* Par lektoru LELB draudzē var kļūt kristīts un iesvētīts pilntiesīgs LELB draudzes loceklis, kuram draudzē ir laba slava un kurš, draudzes mācītāja rekomendēts, ir noklausījies Baznīcas noteiktu apmācības kursu un sekmīgi nokārtojis eksāmenu.

Jauna pieredze Slovākijā

No 8. līdz 13. februārim Slovākijā notika ekumeniska tikšanās *Partnership Building*. Tajā piedalījās dalībnieki no Latvijas (arī no LELB Diakonijas centra), Zviedrijas, Rumānijas, Čehijas Republikas un Slovēnijas. Kopā sanākuši, tie iepazīstināja cits citu ar savām organizācijām un jauniešu darbu draudzēs – ar sasniegumiem un

izaicinājumiem tajā. Notika diskusijas par jauniešu nozīmi Baznīcā mūsdienās, Baznīcas klātbūtni jauniešu dzīvē un to, kā jaunajiem kristīgajiem līderiem pilnveidoties un attīstīt savas iemaņas. Šī bija lieliska iespēja iepazīties ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem, veidot jaunu sadarbību un apdomāt nākamās soļus jauniešu kustības attīstībai katram savā valstī. ●

Par īpašo mūzikas kalpošanu Gavēnī klātesošajiem stāstīja Vilis Kolms, muzicēja Linda Ziemele un Ieva Skruba no Rīgas Vecās Sv.Ģertrūdes draudzes.

Slavē to Kungu ar visu, kas tev ir

Linda Kalniņa, LELB Garīgās vadības nozaru bloka vadītāja, autore foto

Ar šādu aicinājumu savu uzrunu gadskārtējā Baznīcmūzikas forumā 10. februārī pieteica mācītājs Ivars Jēkabsons, kurš uzrunāja Virsvaldes telpās sabraukušos draudžu mūziķus. Dalībniekiem, kuru vidū bez ilggadējiem draudžu koru diriģentiem un ērģelniekiem šogad bija pievienojušies arī citi draudžu mūzikas dzīves kopēji, bija iespēja uzklaut skaistu pieredzes stāstu par to, kā Dievs uzrunā caur mūziku šodien un kā iespējams Viņa vārdu savienot pat ar elektronisko mūziku. Tieši tā kopā ar mācītāju Aigaru Vančenko izveidojies mūzikas projekts “Angel Beats”, ar kuru pērn koncertos mācītāji pabijuši vairāk nekā 30 baznīcās. Prezentācija tika papildināta ar skaniskiem un video elementiem no grupas veidotajām programmām un informāciju par nesen klajā nākušo mūzikas albumu “Lūgšanu sirdspuksti”.

Kā ierasts, draudžu mūziķiem dienas gaitā bija iespēja ne tikai saņemt jaunu nošu materiālu, bet arī kopīgi dziedāt. Šoreiz tās bija vairākas dziesmas, kas tapušas mūsu draudzēs, kuru autori ir ticības brāļi un māsas un kas ar dziesmu rakstīšanas dāvanu vēlas pagodināt To Kungu. Par jauno projektu – mūsdienu latviešu slavēšanas oriģināldziesmu apkopošanu – stāstīja Rīgas Vecās Sv. Ģertrūdes draudzes mūziķe Linda Ziemele. Draudžu mūziķi tika aicināti turpināt iesūtīt savas dziesmas, lai tām ar

LELB mājaslapas starpniecību nākotnē varētu izveidot plašāku piekļuvi.

Dienas otrajā daļā pēc sirsnīgām sarunām pie Diakonijas centra sarūpētās zupas uz rudenī notikušo Baltijas koru festivālu atskatījās idejas autors, Rīgas Jēzus draudzes kora vadītājs Henrijs Kalniņš. Par iespējām mācīties baznīcmūzikas programmā un par īpašo mūzikas kalpošanu Gavēnī stāstīja Lutera Akadēmijas Baznīcmūzikas studiju programmas vadītājs Vilis Kolms. Forumā noslēgumā par plāniem un iecerēm draudžu mūziķiem runāja LELB Mūzikas un liturģijas nozares vadītāja Ilze Sprance.

“Slavē to Kungu ar visu, kas Tev ir” – izskanēja mācītāja Ivara Jēkabsona uzrunā, un tas tik ļoti sasauca ar profesora Roberta Feldmaņa vēl pirms pusgadsimta rakstīto par Dziesmu grāmatas nozīmi cilvēka ikdienā: “Bez viņas (Dziesmu grāmatas) cietāka un skarbāka ir kļuvusi cilvēka daba, aukstāka un asāka cilvēku attiecības. Kur dvēselei vairs nav lūgšanas kāpņu augšup, tur tā arī nespēj noliekties lejup mīlestībā pret citiem. Cilvēka dvēsele kā zaļš asniņš cauri cietajai zemei sniedzas uz augšu, juzdama, ka mūsu dzīve iegūst savu īsto pilnskanību tik tad, kad dvēsele kā kokles stīga atskan pretī Dieva rokai, kas to skārusi.”

Tāpēc dziedāsim sev un saviem bērniem Dziesmu grāmatas vai tur vēl neierakstītu dziesmu, bet dziedāsim Tam Kungam!

Noskenē attēlu un dziedī līdz!

Talsu draudzē // 9. februārī draudzē jau trešo reizi sākās Lauļāto kurss. Par to, ka šāds kurss ir vajadzīgs, liecina plašais dalībnieku skaits – 18 pāri. Tas ir vairāk, nekā bija plānots un nekā telpa ērti atļauj, bet katram izdevās atrast vietniņu.

Piņķu Sv. Jāņa draudzē // 11. februārī svinēja dievkalpojumu ar kristībām un iesvētībām. Dievkalpojumā draudzē iepazīna jaunos draudzes locekļus; tika kristīti un iesvētīti tie, kas ir noslēguši Garīgās izaugsmes skolas Ziemsvētku kursu. Kopā ar draudzes ērģelnieku Jāni Peļši dievkalpojumā piedalījās tenors Mārtiņš Zvīgulis. 24. februārī Piņķu baznīcā notika Babītes kultūrizglītības centra organizēts koncerts Ukrainas atbalstam, kurā piedalījās jauktie kori “Maska”, “Atskaņa”, “Universum”, “Mārupe”, ansamblis “Dzelde”, senioru sieviešu koris “Noktirne”, popgrupas “Ledenītes” un “Bon Bon”, ērģelnieks Roberts Hansons, mākslinieki Mārcis Auziņš, Ira Krauja, Guntars Račs un Edvards Straziņš. Ieeja bija par ziedojumiem Ukrainas atbalstam.

Rīgas Sv. Jāņa draudzē // 11. februārī Rīgas Sv. Jāņa draudze aicināja uz lekciju “Iši par Jāņa baznīcas vēsturi: arhitektūra un mantojums”. Lekciju lasīja mācītājs Gints Graudiņš. Rīgas Sv. Jāņa baznīca ir vēsturisks dievnams pašā Vecrīgas sirdī. Zem Jāņa baznīcas altārdaržas atrodas Rīgas dibinātāja bīskapa Alberta piils mūris. Plašāk par Jāņa baznīcas vēsturi varēja uzzināt lekcijā.

Dubultu draudzē // Draudze jau vairāk nekā 20 gadus Alfas kursā piedāvā apgūt kristīgās ticības pamatus. Pavasara nodarbību cikls sākās Pelnu dienā, 14. februārī. Alfas kurss paredzēts ikvienam, kurš vēlas aiz ikdienas ierastības cikliem ieraudzīt kaut ko vairāk un rast atbildes uz vissvarīgākajiem savas dzīves jautājumiem. Alfa 11 nedēļu laikā 15 nodarbībās nepiespiestā un praktiskā formā iepazīstina ar kristīgās ticības pamatiem. Alfas kursa sākumi Latvijā ir meklējami tieši Dubultu draudzē. Tagad jau tā ir ievērojama kustība – “Alfa Latvija” ar savu biroju, kas piedāvā atbalstu draudzēm kursa rīkošanā un plašu materiālu klāstu.

Doma draudzē // Gavēņa laikā un Lieldienu pirmdienā Doma draudzē ir iespēja piedalīties vadītās lūgšanas vakaros. Šā lūgšanu cikla tēma ir “Paklausība”. Lūgšanu vakari notiek pirmdienās. Lūgšanas vakars sastāv no neliela ievada, lūgšanas klusumā, kur vadītājs dod kādas lūgšanu ierosmes, pēc tam ir iespēja īsi padalīties par lūgšanā piedzīvoto, un seko noslēgums. ●

Sagatavojuši Ingrida Briede

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas SIA IHTIS reģ. Nr. 000341733 Mazā Piils ielā 4, Rīga, LV-1050 izdevums žurnāls “Svētdienas Rīts”.

Redaktore Inga Reča (+371 26459800), redakcijas kolēģija: P. Brūvers, R. Ganiņš, A. Gusevs, I. Jēkabsons, A. Krauliņš, R. Kurpnieks-Logins, Dz. Laugalis, I. Reča, K. Uptītis. Datorgrafike Irēna Vitomska. Redakcijas adrese: Mazā Piils ielā 4, Rīga, LV-1050, tālrunis +371 67224911, e-pasts: svetdienasrits@lelb.lv, mājaslapa – www.svetdienasrits.lv. Iznāk kopš 1920. gada janvāra, reģ. Nr. 000702015, abonēšanas indekss 1095. Iznāk reizi mēnesī, iespiests Poligrāfijas grupā “Mūkusala”. Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce uz žurnālu “Svētdienas Rīts” obligāta. Autoru viedoklis ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par autoru honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Uz pirmā vāka – Gramzdas baznīcas altāris. Foto – Inga Reča. Uz ceturta vāka – Elīnas Lāces kolāža.

Mācītājs Viesturs Pirro: "Baznīcā esmu nokalpojis 41 gadu (no tiem 35 – Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzē), tie bija laimīgi, Dieva svētīti gadi. Prieks bija kalpot padomijas laikā, brīvās Latvijas laikā, un – turpināsim kalpot!

Kalpojot kopā ar brāļiem Kristū altārī. No kreisās: virsmācītājs Viesturs Pirro, Liepājas diecēzes bīskaps Hanss Martins Jensons, diakons Uldis Žabris, prāvests Uldis Apriķis.

Draudzes liturģiskais ansamblis savam mācītājam bija sagatavojis īpašu dziesmotu veltījumu.

Kuldīgas Sv. Annas draudzes mācītāja Mārtiņa Burkes-Burkevica sveiciens tuvākajam amatbrālim un kaimiņam.

Mācītājs ar savu tuvāko draugu un palīgu, dziesvesbiedri Rūtu.

Dieva darbabiedri, ar kuriem mācītājs ilgus gadus kalpojis plecu pie pleca. No kreisās: lektors Aigars Blūms, Svētdienas skolas vadītāja Dace Blūma un ilggadējā draudzes priekšniece Aina Birze.

Kas var būt skaistāks par mīļu cilvēku klātbūtni un apskāvienu? Sanitu Vanagu mācītājs Viesturs Pirro šeit pat, Kuldīgas Katrīnā, kristīja un iesvētīja pirms 32 gadiem.

Nepalaid garām vienīgo izdevību!

Virsmācītāja **Viestura Pirro** uzruna draudzei Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā emeritūras dievkalpojumā 2024. gada 3. februārī, kuru kalpojām kā Sv. Simeona, Sveču, dienu.

Labi atceros 1989. gada 13. maiju, dienu, kad mēs visi bijām šeit un Kuldīgas iecirkņa prāvests Modris Plāte Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā pēc padomju bezdievības gadiem iesvētīja par dievnamu.

Sākām kalpot ar Vasarsvētkiem, Svētā Gara svētkiem, 1989. gada 14. maijā, atjaunojām Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzi. Ir pagājuši 35 gadi. Atceros, kā toreiz prāvests Modris Plāte, aicinādam mani kalpot, teica: "Viestur, nostādi draudzi uz kājām un tad dodies tālāk, kur Dievs tevi vadīs!" Dievs man lika kalpot tepat. Bija gan aicinājumi no dažādām draudzēm, bet, paldies Dievam, šie bijuši laimīgi mūža gadi. Paldies tev, mīļā draudze! Paldies, mīļie brāļi un māsas, paldies bīskap! Ir pienākusi mana 70. dzimšanas diena ar emeritūru jeb pensiju, kā visiem cilvēkiem. Kāds amatbrālis man teica: "Tagad tev būs liela priekšrocība – tu varēsi darīt, ko gribi!"

Varu uzreiz pateikt – es gribu kalpot. Kur mani aicinās, tur braukšu, jo tā jau ir mūsu dzīves jēga un saturs – apliecināt Evaņģēliju. Būt pacietīgiem un pazemīgiem, gluži kā svētais Simeons. Jābūt lielai pacietībai, lai arī sirmā vecumā pilnīgi pašautos uz gaidāmo Dieva apsolījumu, jo, ko Dievs ir teicis, to Viņš arī piepildīs.

Cilvēks šajā pasaulē radīts, lai būtu laimīgs un miera pilns. Viņa vislielākās ilgas ir pēc glābšanas. Tādēļ nepieciešams kāds pārļācīgs spēks, kas cilvēkam dod piepildījumu dzīvē un dziļi iekšēju mieru. Tas nekur citur nav iegūstams, tikai šeit, dievnamā, draudzē, pie Dieva vārda un svētajiem sakramentiem.

To mēs arī esam pieredzējuši šajos kalpošanas 35 gados. Jūs zināt, ka Dievam nav bezdarbnieku, – ja tu vienā vietā vairs nekalpo, tad Dievs atver citas durvis, kur kalpot. Es vēl nezinu – kur, bet klusa doma ir. Piemēram, Alsungas Kristus draudzē. Mums bija draudze Alsungā, bet tās darbība

Trīsdesmit pieci gadi mācītājam pagājuši Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcas kancelē.

apsīka. To var atjaunot. Kur mani bīskaps sūtīs, tur braukšu. Ceru, ka nesūtīs mani uz Pušmucovu, bet tepat kaut kur apkārtnē. Kalpošu ne kā draudzes mācītājs, bet kā vikārs. Tas arī ir labi. Atceros, pirmā draudze, kurā es sāku kalpot kā pērminderis, bija Rīgas Mežaparka Gustava Ādolfa draudze – pie mūsu izcilā mentora, profesora Roberta Feldmaņa, īsta Dieva vīra. Sāku kalpot ar Bībeles lasījumiem, pamazām ieejot draudzē. Tā ir lielā Dieva žēlastība – tu esi vajadzīgs. Dievs tev piešķir dzīves jēgu, sāc saprast, kāpēc Viņš tevi ir radījis. Toreiz es draudzē jutu piepildījumu: beidzot ir miers, beidzot ir norimums, un man tas ir jāsaka visiem pārējiem cilvēkiem – man tagad ir liecība, ka beidzot esmu atpestīts!

Atceros, kā pirmo reizi gāju pie Svētā Vakarēdiena un gluži fiziski sajutu, kā man no pleciem noņem nost milzīgu neredzamu nastu... Un, kad manam mīļajam garīgajam tēvam Robertam Feldmanim arī pienāca emeritūras gadi, viņš teica: "Tagad es būšu vikārs." Ja viņš to pieņēma kā lietu kārtību, tad es arī to pieņemu, kaut bija tā amizanti: jauns puisis (es vēl nebiju beidzis Teoloģijas semināru) bija draudzes mācītājs, un viņa mentors, garīgais tēvs, bija vikārs. Lielā mīlestībā un pazemībā mans garīgais tēvs turpināja kalpot, jo mēs nedzīvojam paši sev – mēs gribam, lai katrs cilvēks tiek atbrīvots no grēka nastas, mūžīgās nāves un velna varas.

Foto – Inga Reča, Daiga Plaude, Laila Liepiņa

Jo ko mēs redzam pasaulē? Pirms 35 gadiem brāļi un māsas no Rietumiem mums teica: pie mums tā notika, un pie jums arī tā notiks – brīvā zemē nāk ļoti liels reliģiju un dažādu "garīgo prakšu" piedāvājums.

Atceries, mīļā draudze, barikāžu laiku, 1991. gadu – dievnams bija pārpildīts! Toreiz mēs pat nesatīlām Sv. Katrīnas baznīcā un gājām uz Sv. Annas baznīcu, jo tā ir lielāka. Arī Sv. Annas baznīca bija pārpildīta. Cilvēki lūdza Dievu, jo situācija bija – Latvijai dzīvot vai tikt iznīcinātai. Latvija dzīvoja. Un turpināja dzīvot. Bet, protams, ir ienākušas dažādas reliģiskās kustības, kuras kāds teologs sauc par "saulainā laika reliģijām". Tas nozīmē, ka tad, kad ārā spīd saule, tad viss ir labi, lietussargu nevajag, bet, tikko kā uznāk bēdas, grūtības, pārbaudījumi, sāpes, ciešanas un kārdinājumi, izrādās, ka šī "saulainā reliģija" vairs nedarbojas. Tad ir vajadzīgs Pestītājs. Tad ir vajadzīgs reāls Dieva spēks. Nepietiek ar to, ka es esmu tikai garīgs. Dzirdot vārdu "garīgums", mēs sākumā priecājamies, bet tagad ar to esam kļuvuši uzmanīgi. Jaunajā Derībā apustulis saka, ka arī "sātans izliekas par gaismas eņģeli" (2Kor 11:14). Tādēļ mēs joprojām esam misionāri – mācītāji, draudžu darbinieki, kalpotāji, bīskapi, kas nes pasaulē Labo vēsti mūsu mīļajai latviešu tautai. Daži no mums brauc uz Ukrainu un palīdz tiem, kuru zemē ir ienācis karš.

Mīļā draudze, tikko kā cilvēce aiziet no Dieva, tā karš ir pie namdurvīm. Mēs visu laiku esam dzīvojuši saldā sapnī. Domājām: 1945. gadā kopā ar sabiedrotajiem sakāvam Hitleru un Eiropā nekad vairs nekas tāds ne-notiks. Bet nekas jau neatrisinājās – mēs palikām zem boļševiku okupācijas, staļinisma.

Un kāda atšķirība – Hitlers vai Staļins?! Atšķirība tikai tāda, ka Staļins bija lielāks slepkava nekā Hitlers, jo viņš iznīcināja arī savu tautu. Mēs palikām zem asiņainas diktatūras, kura vajāja Baznīcu, iznīcināja mācītājus, arī tēvu, profesoru Robertu Feldmani izsūtīja uz Sibīriju. Bija tādi, kas teica: viņš jau ilgi nedzīvos, viņam *švaki* ar veselību, viņš tur nomirs. Feldmanis atgriezās un uzmeta trīs saujas smilšu tiem, kas viņu nodeva, kuri teica – viņš ir mironis... Visur, kur pasaulē Dievs mūs ir sūtījis, kaut vai Sibīrijas lēģerī, arī tur vajadzēja cilvēkus, kas sludina Dieva vārdu.

Dievs mūs ir radījis tāpēc, lai mēs ietu arī cauri grūtībām un ciešanām kā ukraiņu tauta pašlaik. Jo, ja arī mani piesit pie krusta, man ir jāapliecina Kristus.

Pasaule saprot šo vienkāršo patiesību, ko kādreiz pateica lielais filozofs, stoīķis Seneka: cilvēkiem visvairāk ir vajadzīga pastiepta roka no augšienes. Āmen! Vairāk par visu pasaulē, vairāk nekā ēst un dzert – pastiepta roka, kas tevi piecels no tā, no kā tu pats nevari piecelties, no grēka, nāves un velna varas. No tā var atbrīvot vienīgi Dieva Dēls. Un tāpēc pasaulē nāk Kristus, lai padotu roku no augšienes. Viņš arī mani izrāva no grēka purva un teica: pietiek! Tagad tu kalposi Man! Dievs ieceļ savā valstībā, un tā ir laime – tev tiek dots daudz lielāks spēks un brīvība, nekā līdz tam cerēji iegūt. Tu esi sācis kalpot Dievam.

Mēs esam nokalpojuši mūsu atjaunotajā draudzē 35 brīnišķīgus gadus! Paldies! Es nevaru nosaukt visus vārdus, jo tad man ir jāsauc visi, kas nācāt, kalpojāt un turpināt to darīt. Un turpināsi! Mūsu dievnams pēc-kara periodā bija sarkanarmijas zirgu stallis, graudu un celtniecības materiālu noliktava, 60. gados Kuldīgas koris iztīrīja dievnamu no visām dražām un šeit ierīkoja koncertzāli. Te atradās arī Kuldīgas novadpētniecības muzeja filiāle. Paldies Dievam! Tāpēc dievnams saglabājās svētā glītumā, jo valsts to uzturēja. Es saku paldies visiem tiem cilvēkiem pēc-kara laikā, kas toreiz ar ķīmisko zīmuli rakstīja iesniegumus LPSR kultūras ministriem, lai saglabātu Sv. Katrīnas baznīcu kā "koncertzāli

padomju tautai". Un atnāca atbilde – vajag! Jo cilvēkiem vajag kultūru, cilvēkiem vajag mūziku. (Te atrodas Vācijā izgatavotās *Sauer* ērģeles, viens no labākajiem instrumentiem Latvijā un Eiropā.)

Savā mīļajā Latvijas evaņģēliski luteriskajā Baznīcā esmu nokalpojais 41 gadu, tie bija laimīgi, Dieva svētīti gadi. Prieks bija kalpot padomijas laikā, brīvās Latvijas laikā, un – turpināsim kalpot!

Kalpošana prasa to, ko mēs mācāmies no svētā Simeona, pacietību un pazemību. Jo Simeons taču visu mūžu gaidīja, kad piepildīsies Tā Kunga apsolījums, viņš redzēs un turēs savās rokās Tā Kunga Svaidīto. Varat iedomāties? Gaidīt visu mūžu! No tā izrietēja doma – tātad Viņš piedzims kā bērns Betlēmē, Dāvida namā un ciltī, un tā arī notika. Un vēl viena lieta. Simeons bija svēts ar to, ka viņš pieņēma Dieva kārtību. Jo mēs domātu

tā: pasaules Mesijam, Pestītājam, kā Visuvaldītājam jāpiedzimst Jeruzalemē, Hēroda pilī. Loģiski, vai ne? Un tad, kad Jeruzalemes templī neienāca ķēnišķīga procesija ar milzīgu *pompu*, bet ienāca divi nabadzīgi cilvēki – Jāzeps un Marija –, Simeons nepiedauzījās, bet pieņēma to, ka šo nabadzīgo cilvēku pie-nestais Bērns ir pasaules Glābējs.

Dievs savus apsolījumus piepilda. "Dzenieties papriekš pēc Dieva valstības un pēc Viņa taisnības, tad jums visas šīs lietas taps piemestas." (Mt 6:33) Āmen!

Atceros, ka pirmajā kolektē mēs same-tām rublīšus, tur nebija daudz. Bet jau pēc kāda laika, kad skaitījām naudu, summa bija ap miljonu! (Toreiz bija tā saucamie *repsīši* – Latvijas rubļi.) Dievs svētīja bagātīgi. Mēs sākām no nulles, bet, ja tu sāk celt Dieva namu, tu esi dzīvais akmens, un tas ir Dievs, kas ceļ un tevi lieto.

Simeons piedzīvoja ko fantastisku: būt Dieva tuvumā – tas ir visa piepildījums. Nekā laimīgāka par to nav. Kādreiz lasīju psalmu, kurā Dāvids saka: "Kad Tu esi mans, tad man nevajag ne debess, ne zemes!" (Ps 73:25) Es domāju – kā tā?! Jo cilvēkam vienmēr jau kaut ko vajag. Bet nē. Ja tu esi Dieva tuvumā, tu piekļaujies pie Viņa kā pie Tēva un tev neko vairāk nevajag, tikai to. Jo tur ir viss:

Dievs mūs ir radījis tāpēc, lai mēs ietu arī cauri grūtībām un ciešanām kā ukraiņu tauta paš-laik. Jo, ja arī mani piesit pie krusta, man ir jāapliecina Kristus...

mīlestība, piedošana, apžēlošana, jo Dievs ir daudz sirsnīgāks, patiesāks un mīlošāks nekā cilvēks. Tādēļ neviens, kas nāk pie Tā Kunga, nav tapis pievilts. Tā bija toreiz, tā tas ir tagad, un tā būs mūžīgi mūžos.

Cilvēki saka: laimīgu Jauno gadu! Brīnišķīgs vēlējums, bet kur tad ir tā laimīgā, piepildītā dzīve?! Mūsdienās cilvēkiem ir tik daudz iespēju! Arī es kādreiz domāju: tas gan būtu labi – ceļot pa pasauli! Daudz cilvēku to grib, jo domā, ka tā iegūs piepildījumu, gandarījumu un dzīves jēgu. Cilvēki ceļo pa pasauli, pāiet nedēļa, varbūt nedaudz vairāk un jau sāk domāt – pietiek, jābrauc mājās. Tā ir iekārtots.

Īstās mājas mums ir Debesīs. Tāpēc, ka no tām ir nācis Dieva Dēls, kurš saka – tu esi ceļinieks šajā pasaulē. Gluži tāpat kā Ābrahāms – viņam īstā kalpošana sākās pēc 75 gadiem. Āmen! Man vēl pieci gadi jāpagaida... 75 gadu vecumā viņš, pilsētas goda pilsonis, pats gudrākais un dievbijīgākais, pēkšņi saņem novēlējumu: dodies uz zemi, ko Es tev došu (1Moz 12) Un Ābrahāms dodas. Tas ir kaut kas neiedomājams – tu esi pensijā, sēdi pie televizora un dzer tēju (kas vēl 75 gados vairāk ir vajadzīgs?), bet tev pēkšņi saka: celies un ej!

Mīļie draugi, te redzam, ka mēs šajā pasaulē dzīvojam, bet savu piepildījumu neat-

rodām. Dievs tevi vada uz savu valstību. Jo vienmēr jau būs tā, ka pasaule negatavības stāvoklī dzīvos līdz tās beigām. Lasot Jāņa atklāsmes grāmatu, zūd cerības, ka "gan jau būs labi". Ziniet, Bībelē nevienā vietā nav rakstīts – gan jau būs labi. Tie ir tukši vārdi. Bībelē rakstīts, ka būs laiks, kad cilvēki dzīvos bailēs, arvien vairāk attālināsies no Dieva un beigās izmisumā zaimos un bezdievības ļaunumā lādēs Dievu. To visu stāsta Jāņa atklāsmes grāmata. Mīļā draudze, kādēļ? Tāpēc, ka viņi aizies no Dieva.

Mēs redzam, ka Eiropas valdības saka savām tautām: gatavojieties lielam karam! Un to saka nevis Āfrikā, kur ciltis viena ar otru nemitīgi karo, bet Eiropā! Baisa vēsts – neko sliktāku valdība nevar pateikt! Kādēļ? Tāpēc, ka pasaule ir aizgājusi no Dieva. Mēs esam ceļojuši un redzējuši, ka Eiropā senās katedrālēs ierīkoti restorāni, grāmatveikali, informācijas biroji... Kur ir palikusi draudze?!

Jautāju holandiešiem: kāpēc jūsu dievnamā ir ierīkots tūrisma informācijas birojs? Viņi atbildēja – tāpēc, ka neviens vairs nenāca uz dievkalpojumiem. Lai Dievs pasargā, ka mums tā notiek! Skatoties uz jums, man ir cerība, ka Sv. Katrīnas baznīcā tomēr nebūs informācijas birojs. Turpināsim nākt uz dievkalpojumiem visās baznīcās! Jo, ja dievnams tiek pārvērsts par kaut ko nesvētu, tad karš ir pie durvīm. No tā mums jāizvairās.

Dievs saka to, kas cilvēkiem ir neiespējams: "Redzi, Es visu daru jaunū!" (Atkl 21:5) Āmen! Ir teologi, kas saka, ka šī vēsts ir neiespējama: "Es visu daru jaunū!" Mēs visi novecojam. Man nākamgad nebūs 69, bet gan 71, bet Dievs ir tas, kas dara mani jaunu caur svētajiem sakramentiem, kas mani atjauno. Ja kāds cilvēks grib dzīvot dzīvi pilnīgi, lai dzīvo ar Dievu! Nav cita ceļa kā Simeona un Annas ceļš.

Šodien mēs svinam Sveču dienu. Sveces jēga ir sadegot dot gaismu pasaulei. Un tu arī esi svece, kuru Dievs paņems savā valstībā, un tur būs dzīve pavisam citā esamībā. Tādēļ Bībele rāda, kā ir jādzīvo – ar Svētajiem Rakstiem, kuros lasi par Dieva apsolījumiem, ar lūgšanu un Svētā Gara vadībā. Jo tas bija Svētais Gars, kurš Simeonam pateica: tu turēsi rokās Tā Kunga Svaidīto! Tā tas arī notika. Un tas nozīmē – esi kā Simeons, jo rīt var būt

par vēlu! Dažreiz ir tā, ka mēs palaižam garām vienīgo izdevību savā dzīvē, ko Dievs ir devis, kad Kristus tiek pienests tev. Nedrīkst to palaist garām, jo otra izvēle mums ir – grēkot. Bet Bībele saka, ka "grēka alga ir nāve" (Rm 6:23). Bībelē ir arī teikts: cilvēkam "nolemts vienreiz mirt un

pēc tam – tiesa" (Ebr 9:27). Mēs visi stāvēsim Dieva svētā vaiga priekšā un atbildēsim par to, ko domās, vārdos un darbos esam darījuši, bet, ja tu esi kristietis un esi dzīvojis kā Dieva bērns, tu nenāksi tiesā. Tu tiks atbrīvots no tiesas, jo savus grēkus jau esi izsūdzējis dievkalpojumā. Tu saņemsi mūžīgo dzīvību, jo esi atpestītais. Tu atnāksi pie Dieva, jo Dievs tevi grib pārrādīt – šķīstīt no visa tā, kas Dieva valstībai ir nepieņemams. Vienīgais, kas tev ir jādara, ir jāpasaka – jā!

Dievs pa šiem gadiem man iemācīja būt cilvēkiem pretimnākošākam un piedodošākam. Un neprasīt no cilvēkiem pārāk daudz...

Un tādēļ mēs nevis baidāmies no Pastarās tiesas, bet sakām – mēs tuvojamiem Dievam! Jo ne jau Dievs mūs tiesās, bet cilvēks pats sevi notiesā. Jo, kāda ir mana attieksme pret Svaidīto, Dieva Dēlu, tāda ir arī mana mūžība. Vai nu es nonāksu Debesu valstībā kopā ar Viņu, vai vietā, kur Viņa noteikti nav – ellē. Ja esi teicis: man Viņš nav vajadzīgs, es negribu Viņu pazīt, tad tā ir vieta, kur tu vari nokļūt. Bet mums ir jādara viss, lai tā nenotiktu.

Dievs ir aicinājis mūs savā sadraudzībā, un to Viņš ir darījis aiz savas mīlestības, kas mums nav izprotama. Mums ir grūti saprast, ka Dievs var mūs mīlēt tādu, kādi esam. Bet Dieva mīlestība, protams, sagaida no mums atbildi – pretmīlestību. Neko vairāk. "Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību." (Jņ 3:16) Tādēļ, ja pakļaujam savu dzīvi Dievam, esam laimīgi kristieši.

Mēs to esam darījuši, jo mūsu mīļā Sv. Katrīnas baznīca 35 gadus ir bijusi atvērta visiem cilvēkiem. Šeit ir bijuši koncerti, mīļais brālis Livars Jankovskis te ierīkoja savu Bībeļu izstādi. Te ir tas, ko mēs saucam par glābšanu un pestīšanu.

Paldies, mīļā draudze, par šiem 35 gadiem, ka varējām mīlestībā kopā kalpot. Piedodiet, ja kādreiz, kad biju jaunāks, biju neiecietīgāks un rupjāks – Dievs pa šiem gadiem man iemācīja būt cilvēkiem pretimnākošākam un piedodošākam. Un neprasīt no cilvēkiem pārāk daudz. Jo vispirms cilvēkam ir jāpajautā, kādēļ tu tā darīji. Nevajag otru tiesāt. Jo Jēzus netiesāja nevienu. Jēzus teica – kurš daudz mīl, tam daudz ir piedots (Lk 7:47).

Mēs esam cilvēki, kurus Dievs ir aicinājis. Nevarēju iedomāties, ka būšu mācītājs. Kad profesors Roberts Feldmanis teica, ka man jāiet studēt teoloģiju, sacīju: "Nē, to es nevaru, es neesmu cienīgs. Varu kalpot kā pērminderis, lasīt Bībeli, iedegt un nodzēst sveces, paturēt kristāmtrauku, izslaucīt baznīcu, ja vajag – visu, ko "parasts" cilvēks var izdarīt. Pērminderis, nekas vairāk." Uz to profesors atbildēja: "Mēs visi esam necienīgi, neviens pasaulē nav cienīgs, bet, ja Dievs tevi ir aicinājis, tev jākalpo." Mēģināju spuroties pretim: "Bet es nejutu aicinājumu!" Uz šo profesors atbilde bija: "Dievs tevi aicina caur mani. Ko tu gaidi, lai Viņš debesis pārplēš un uz tevi sāk runāt? Tu studēsi un kalposi kā mācītājs." Pēc šī svētīgā padoma es esmu kalpojais un paklausījis tam visu mūžu.

Es saku paldies par šo brīnišķīgo sadarbību gadu garumā. Lai Dieva žēlastība un Viņa svētība ir ar visiem, kas esat dievnamā! ●

Ticība Dievam ir visu manu skaņdarbu pamatā

No rīta tikai pēc otrās kafijas es spēju pa īstam ticēt – tā savulaik ar smaidu teicis kāds vācu mācītājs, kuru smeļoties citē komponists **Rihards Dubra**, kad pirmdienas rītā tiekamies uz sarunu kafejnīcā Vecrīgā. Tikšanās vietas izvēlē liela nozīme ir labai kafijai. Savukārt pati saruna ar komponistu risinās tik sirsnīgi un aizraujoši, ka to negribas beigt, un drīz uz galda parādās jau nākamā kafijas tase. Rihards Dubra, kura mūziku pazīst un mīl visā Latvijā, nupat, februāra beigās, nosvinējis savu 60 gadu jubileju.

Sirsnīgi sveicam jūs skaistajā jubilejā! Rīgas Domā izskanējis koncerts “Rihards Dubra. Gloriosa”, 15. martā turpat gaidāms jubilejas koncerts kopā ar Valsts Akadēmisko kori “Latvija” un diriģentu Māri Sirmo.

Kristīna Soloha, Kaspara Teilāna foto

Ar ko vēl šis svētku laiks jums ir īpašs muzikāli?

Pagājušogad pianists Reinis Zariņš nāca pie manis ar ideju, ka viņš gribētu skaņdarbu ciklu par krustaceļu. Lasot Bībeles tekstu un rakstot šo darbu par dažādām krustaceļu stacijām, ik pa laikam bija kaut kas īpaši spilgts, kas mani aizskāra un raisīja vīzijas, tāpēc darba nosaukums ir “Krustaceļa vīzijas”. Tas sākas ar Ķetzmanes dārzu un beidzas ar augšāmcelšanos, tāpēc pilnais nosaukums ir “Krustaceļa vīzijas. Gaiss” (Reiņa Zariņa izpildījumā to varēs dzirdēt 17. martā Latgales vēstniecībā GORS un 23. martā Dzintaru koncertzālē). Es pirmoreiz rakstīju tik milzīgu skaņdarbu klavierēm, kopējais ilgums būs apmēram pusotra stunda. Klausītājiem nebūs viegli.

Viegli nebija arī jums, to rakstot?

Tas bija absolūti iznīcinoši, jo es nevarēju atrauties no tā, ko rakstu. Kad kaut ko rakstu, esmu tajā iekšā. Zināju, ka, rakstot smagas lietas, pēc tam paiet ilgs laiks, lai atkoptos, bet nezināju, ka tas var būt ar tik milzīgu ietekmi pat uz veselību. Es vēl joprojām apmeklēju ārstus. Nekad neesmu bijis īpaši satricināts, bet šoreiz jutos kā izsists no līdzsvara. Bet tagad man ir jāraksta rekviēms. Šogad esmu saņēmis radošo stipendiju, un

man jau sen ir sajūta, ka laikā, kad pasaulē notiek tik daudz kas nelāgs, man ir jāuzraksta liels aizlūgums par dvēselēm. Tagad priekšā šis darbs, bet domāju, ka kopumā tas būs gaišs skaņdarbs. Atceros savulaik kādu vācu mācītāju, vecu, gudru vīru, ar kuru man bija saskarsme, kurš teica, ka rekviēmam ir jābūt gaišam, jo tas runā par dvēseļu nonākšanu pie Dieva. Viņš uzskatīja, ka pēdējais gaišais rekviēms, ir Mocarta Rekviēms, visi pārējie ir lieli, smagi un drūmi. Protams, zināmām skumjām tur ir jābūt, jo mēs vēl esam šeit un skumjas izjūtam, bet, ja lasām visu rekviēma tekstu, tad tur vēstīts ne tikai par to, ka caur uguni mēs tiksīm šķīstīti, bet arī par to, ka viss iet uz gaismu. Es tur redzu cerību. Jā, dusmu diena, tiesas diena būs, bet tas notiks ar tiem, kuri negrib atgriezties. Cilvēkiem, kuri pie Dieva tiecas, tas nenozīmē neko ļaunu. Tieši otrādi.

Kā vispār top jūsu skaņdarbi?

Man parasti ir tā, ka tas, ko gribu darīt, ilgāku laiku notiek tikai galvā. Man ir bijuši gadījumi, kad tuvojas darba termiņš un sieva jautā, kāpēc neko nedaru, bet es atbildu, ka viss būs kārtībā, man viss notiek galvā un es tikai pierakstīšu notis. Skaidrs, ka tik lielam darbam kā rekviēms tas ir citādi. Es varu paturēt galvā diezgan ilgu mūziku, līdz kādai pusstundai orķestra mūzikas noteikti, bet šis darbs būs garāks. Idejas un vīzijas man jau ir, atsevišķiem posmiem arī noskaņa, tā ka lēnā garā viss top.

Cik jums kopumā ir skaņdarbu?

Neesmu skaitījis, bet droši vien tuvu četriem simtiem. Vajadzētu aiziet mājās saskaitīt. Mazā blociņā pierakstu, ko esmu katrā gadā uzrakstījis. Kordziesmu vien noteikti ir ap simts, ja ne vairāk. Tas ir žanrs, kurā strādāju diezgan daudz. Ļoti labprāt rakstu arī simfonisko mūziku, bet, lai uzrakstītu simfoniju, ir nepieciešams vismaz pusgads, un pēc tam, ja neviens to nav pasūtījis, ir jādomā, kur to atskaņot. Tā man patlaban stāv trešā simfonija, kas uzrakstīta pirms diviem gadiem. Ļoti ceru, ka tā beidzot varētu tikt atskaņota

Liepājā šā gada nogalē. Šis ir iemesls, kādēļ simfonijas nevar bieži uzrakstīt. Bet kādreizējam Mūzikas akadēmijas profesoram Jānim Ivanovam gan bija 21 simfonija, jo viņš dzīvoja padomju laikos, kad valsts maksāja par visu, ko Komponistu savienības biedrs uzrakstīja. Savulaik es ļoti gribēju mācīties pie Jāņa Ivanova, bet diemžēl nesanāca, jo, kad iestājos akadēmijā, viņš pavasarī nomira. Man ļoti patika viņa simfoniskā mūzika un tas, kādos krāsainos akordos viņš domāja. Pirms iestāšanās akadēmijā aizgāju pie viņa uz konsultāciju. Viņš mani apsēdināja pie klavierēm, klausījās, ko spēlēju, un pēc tam teica – tiekamies eksāmenā! Es tur stāvēju un šaubījos, vai bija labi, vai man vispār ir vērts stāties. Bet viņš mani iedrošināja, ka varu teikt ikvienam – profesors Jānis Ivanovs ir teicis, ka mana vieta ir šajā klasē. Vienmēr to atceros mazliet ar asarām acīs.

Kā turpinājas jūsu mūzikas ceļš?

Tā kā Ivanovs studentus vairs neņēma, tad nonācu pie Ādolfa Skultes, ar kuru mums izveidojās absolūti brīnišķīgs kontakts. Pēc pirmā kursa gan mani gaidīja divi atpūtas gadi Baltkrievijas purvos. Kad vēlāk atgriezās akadēmijā uz otro kursu, mani tur neviens vairs negaidīja un jautāja, vai tiešām domāju turpināt. Baltkrievijas purvos atrodoties, vajadzēja katru nedēļu iet uz pratināšanu. Man bija “piešūta” padomju likuma sabotāža un nacionālā naida kurināšana. Es nekad neesmu varējis turēt muti, vienmēr esmu runājis to, ko domāju. Nozīme gan jau bija arī manai saiknei ar baznīcu. Kad pirmajā pratināšanā man priekšā nolika manu lietu, kas bija atsūtīta no Latvijas, mute palika vaļā – tur bija ierakstīts viss līdz pēdējam vārdam, ko biju runājis, vēl mācoties Dārziņskolā. Tātad vienmēr blakus bija bijis kāds salīdzinoši tuvs cilvēks, kurš pēc tam to visu atstāstījis. Tas man bija šoks. Pratināšanas laikā man tika izteikts arī piedāvājums iesaistīties, lai, tā teikt, palīdzētu citām avīm, kas nomaldījušās. Tur gan es uzreiz skaidri pateicu, ka, atvainojiet, nepareizs adresāts.

Pēc Baltkrievijas purviem tomēr atgriezies akadēmijā.

Jā, jo kā gan lai es nestudētu mūziku, ja tas bija mans mūža mērķis? Es to sapratu jau astoņu gadu vecumā, kad kaut ko grabināju pa klavierēm un sāku pierakstīt notis. Zināju, ka gribu mācīties kompozīciju, tāpēc astotajā klasē no Jūrmalas aizgāju uz Dārziņskolu Rīgā un pirmajā gadā uzrakstīju poēmu klavierēm. Tajā bija rudenīgas noskaņas un dabas tematika – krītošas lapas, vējš. Mani labi novērtēja skolas konkursā, pēc tam arī republikas mērogā. Šobrīd lielākā daļa skaņdarbu, ko rakstu, ir pasūtījuma darbi. Bet tagad otrreiz mūžā esmu paņēmis radošo stipendiju, lai sarakstītu kaut ko tādu, ko pats gribu. Pirms diviem gadiem ar šo stipendiju sarakstīju savu trešo simfoniju. Man bija sakrājies, ko teikt. Simfoniskajā mūzikā komponistam ir jāizstāsta kāds nopietns stāsts.

Kādu stāstu paužat simfonijā, kuras atskaņojumu vēl gaidām?

Lai to pilnībā izstāstītu, vajadzētu uzrakstīt romānu. Tas ir stāsts par visu to negantību, kas patlaban notiek pasaulē. Par meliem, kas mums ir visapkārt mūsu ikdienā. Man riebjas, cik daudz melu ir pasaulē! Tas ir grēks, tā ir ļauna lieta. Arī tas, ka cilvēka dzīvībai mūsdienās nav nekādas vērtības. Ka var nogalināt. Ka var bez apstājas zagt.

Būtībā – visu baušļu pārkāpums.

Jā, tiešām! Tāds skatupunkts nebija ienācis prātā, bet stāsts ir tieši par to. Brīžiem simfonija skanēs ļoti skaļi un pat dramatiski, bet lēnā daļa atspoguļos absolūti dziļas skumjas, kur esmu izmantojis arī kādu no savām iepriekš rakstītajām melodijām, kādu kora dziesmu, ko klausītāji varēs mēģināt atpazīt. Daudz dramatisma bija arī manā otrajā simfonijā, beigās aizejot uz gaismu. Pašās beigās gan bija tāds kā neliels sprādziens, jo arī tad, kad viss ir gaiši un labi, mums tomēr jāzaglabā modrība. Visu manu skaņdarbu pamatā ir ticība Dievam. Citādi es nevaru. Arī viens no maniem ikdienas lūgumiem Dievam ir – palīdzi man, jo es pats to nespēju! Bez sajūtas, ka palīdzība nāk no augšienes, es nevarētu uzrakstīt nevienu skaņdarbu.

Kā, atskatoties bērnībā, ir veidojusies jūsu ticība?

No mana tēva puses visi ir latgalieši, bet no mātes puses – kurzemnieki. Tēvs tuberku lozes dēļ nomira ļoti agri. Kaut arī man bija tikai četri gadi, es viņu ļoti labi atceros. Tēvs man bija ļoti mīļš. Viņš bija drusku švīts – ar frizūru kā Elvisam Preslijam, ar vaļēju mēteli un plandošu šalli. Nebija mācījies mūziku, bet viņam bija absolūta dzirde un patika dziedāt, viņš spēlēja klavieres un akordeonu. Tā kā mammai bija agri jāatgriežas darbā, bērnībā daudz laika pavadīju gan pie vecvecākiem Latgalē (mazā ciematīnā pie Krievijas un Baltkrievijas robežas), gan pie vecmamma Kurzemē (Ķemeru mežā starp Jūrmalu un Tukumu). Bērnības posms līdz skolai bija kā pasaku laiks. Mana Kurzemes vecmāmiņa nebija regulāra baznīcā

gājēja, bet Ziemsvētkos viņa mani pie rokas veda uz baznīcu. Esmu Ķemeru baznīcā nokristīts, un, kaut arī man bija tikai deviņi mēneši, es to mazliet atceros. Latgalē uz baznīcu gājām daudz, un man bija interesanti vērot, kas tur notiek. Bija kāds gadījums, kad mūsu mazajā koka baznīcīnā mācītājam gadījās ar svētīto ūdeni trāpīt manā virzienā tā, ka viss notecēja slapjš. Apkārtējās sievas priecīgi izsaucās: "Kāda svētība, kāda svētība!" Kaut kas tajā brīdī varbūt tiešām saslēdzās. Vēlāk, kad man vajadzēja iet skolā, mamma paņēma mani pie sevis un sākās periods bez baznīcas, savukārt Dārziņos jau bija kārtīgs bohēmas laiks. Tad, mācoties Mūzikas akadēmijā, pārņēma sajūta, ka manā dzīvē kaut kā trūkst. Sāku par to domāt. Šad tad vajadzēja dziedāt kādā baznīcā. Un tad, vienu dienu stāigājot pa Vecrīgu, spēcīgi izjutu, ka kaut kas ir jādara. Tajā brīdī biju pie Sāpju Dievmātes baznīcas, iegāju iekšā un jautāju dežurantam, vai ir kādi kursi, kurus varu apmeklēt. Tolaik baznīcas prāvests bija Edvards Pavlovskis, tagadējais Jelgavas bīskaps, kurš ir mans attāls radnieks. Par manu krusttēvu Sāpju Dievmātes baznīcā kļuva tas pats dežurants, mazs vīriņš, vārdā Aivariņš, ar kuru līdz pat viņa mūža beigām palikām sirsnīgi draugi. Man bija sajūta, ka esmu īstajā vietā. Lēnā garā viss mans ticības ceļš būvējās, un tagad

tā ir kā pamatīga māja. Uz kādu laiku kļuva par Sāpju Dievmātes ērģelnieku, paspēju tur arī salaulāties, bet tagad jau 25 gadus esmu Marijas Magdalēnas draudzē, kur dziedu arī baznīcas korī.

Kā jūtaties, kad koris dzied kādu no jūsu dziesmām?

Es ļoti cenšos būt parasts kora dziedātājs, kaut arī savu mūziku pārāk labi zinu un tā ir manī iekšā. Bet ir interesanti vērot, kā mani skaņdarbi tiek interpretēti. Patiesībā tad, kad komponists uzraksta skaņdarbu, tas vēl nav pabeigts. Skaņdarbs sāk dzīvot tikai tad, kad izpildītājs pieliek klāt savu interpretāciju, sirdi un domas. Bet arī tad darbs vēl nav pabeigts, jo vēl taču ir klausītājs, kurš to visu uztver un laiž caur sevi. Skaņdarbs var iedarboties tālāk caur viņa labsajūtu, nepatiku vai citām emocijām, pēc tam turpinoties attiecībās ar citiem cilvēkiem.

Tad varētu teikt, ka neviens skaņdarbs nekad pilnībā nav pabeigts?

Principā – jā. Tas ir process, kas visu laiku atjaunojas un turpinās.

Ar mūziku jūs esat saistīts arī kā pedagogs. Ko jums nozīmē šī profesija?

Jūrmalas Mūzikas skolā es nostrādāju tieši trīsdesmit gadus, bet nākamajā dienā pēc diploma saņemšanas uzrakstīju atlūgumu, jo nebiju mierā ar to, ka par direktoru iecēla cilvēku, kurš neko nesaprot no mūzikas. Aizgāju no darba un noformējos kā pašnodarbinātais, bet jau pēc trīs mēnešiem atskanēja zvans no Ventspils Mūzikas vidusskolas ar aicinājumu strādāt tur. Kad pirmajā dienā ierados Ventspilī, ienācu klasē un sāku stundu, sapratu, ka tieši tas man šos dažus mēnešus bija pietrūcis – pedagoga darbs. Mans lielākais gandarījums ir nevis par to, ka mani bijušie skolēni izauguši par slaveniem, pazīstamiem mūziķiem, bet gan par to, ka viņi kļuvuši par labiem cilvēkiem. Tā ir mana darba misijas apziņa, tāpēc stundās runājam ne tikai par mūzikas priekšmetu, bet arī par dzīvi, un skolēni zina, ka var pie manis nākt un runāt jebkurā laikā. Es gan nekad nesaku burtiski priekšā, bet lieku mazliet padomāt. Mani ir grūti nokaitināt, taču brīžiem varu būt šerps. Man klasē uz galda ir kaktuss, un, ja kāds neko nav iemācījies, man ir teksts: "Es tev tūlīt metīšu ar kaktusu!" Viņi, protams, zina, ka es nemetīšu. Reiz Ziemsvētkos saņēmu apsveikuma kartīti no grupas, kas bija nofotografējusies ar manu kaktusu un uzrakstījusi: "Mēs ļoti ceram, ka šis kaktuss nekad nelidos mūsu virzienā." Pāri visam pedagoga darbā ir svarīga cilvēctība.

Kā, jūsu prāt, skolēni ir mainījušies šo gadu laikā?

Mūsu laika bērniem ir daudz iespēju, dažādas elektroniskās ierīces, kurās viņi labi orientējas. Galvenokārt ir mainījušies apstākļi, tehniskās iespējas un ātrums, ar kādu notiek procesi. Skolēni ir ātrāki vienās lietās, bet lēnāki citās. Varbūt mazliet mainījušās arī savstarpējās attiecības. Agrāk skolēni uz skolotāju skatījās kā uz priekšnieku. Es gan esmu no tiem vecmodīgajiem, kas joprojām

Jebkura komponista uzrakstītajam darbam pievienotā vērtība nāk klāt tad, kad to izpilda un caur sevi izlaiž patiesi mūziķis. Tikai tāda brīdī top īstā māksla.

Kuri ir bijuši labi sadarbības piemēri jūsu pieredzē?

Man tā ir bijis daudzreiz, kad Māris Sirmāis diriģē. Noteikti jāpiemin arī manas operas "Suitu sāga" uzvešana Liepājā. Mēģinājumu procesā gājām cauri dažādām smagām grūtībām, es reāli pat piedzīvoju ļaunuma uzbrukumus, bet, paldies Dievam, libreta autors bija nu jau mūžībā aizsauktais priesteris Gatis Mārtiņš Bezdelīga, kurš palīdzēja man ar lūgšanām. Vienmēr brīnišķīga sadarbība ir arī ar ērģelniekiem Kristīni Adamaiti, Aigaru un Ilzi Reiņiem, Arti Sīmani, Liepājas simfonisko orķestri un daudziem, daudziem citiem mūziķiem. No mūsdienu latviešu komponistiem man ļoti patīk

.. kad mūsu maza-jā koka baznīcīnā mācītājam gadījās ar svētīto ūdeni trāpīt man tā, ka viss notecēja slapjš, apkārtējās sievas priecīgi izsaucās: "Kāda svētība, kāda svētība!" ..

tas, ko dara Ēriks Ešenvalds, mēs esam arī labi pazīstami. Protams, Pēteris Vasks, mans

maģistratūras profesors Juris Karlsons – no viņa darbu fantastiskajām instrumentācijām joprojām vēl un vēl mācos. Patīkami interesanti raksta Jēkabs Jančevskis. Latvijā ir daudz komponistu, kuri strādā labi un profesionāli. Ne visam es gan varu piekrist, taču tas ir veids, kā domā viņi. Mēs visi nevaram būt vienādi.

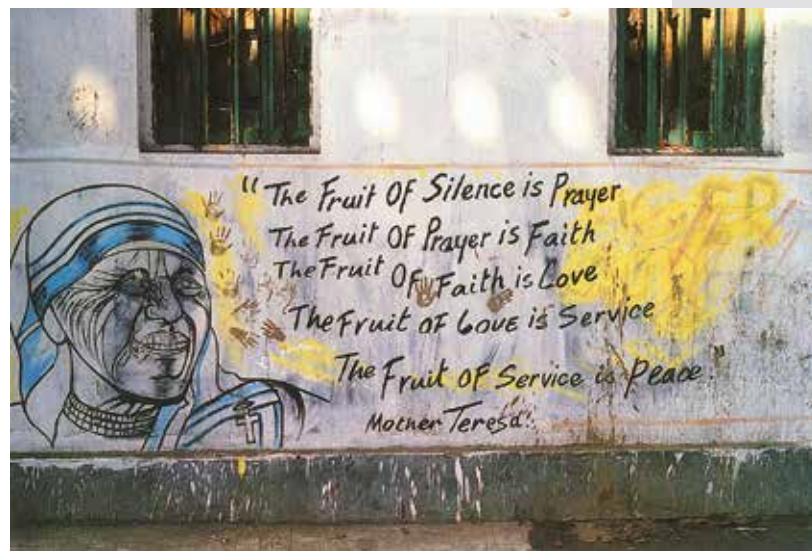
Kā notiek jūsu koncertprogrammu veidošana?

Visbiežāk spēlējošie paši izvēlas, ko grib izpildīt, un tad vai nu prasa manu padomu, vai ne. Gatavojoties 15. marta jubilejas koncertam ar kori "Latvija", mums bija nopietna sanāksme, kurā nonācām pie kopsaucēja, ka programmā būs dziesmas visās valodās, kurās esmu rakstījis, – latviešu, latgaliešu, latīņu, angļu, vācu, franču un ukraiņu. Kad bija sācies pilna mēroga karš Ukrainā, desmitajā dienā es uzrakstīju Tēvreizī ukraiņu valodā, ko drīz pēc tam atskaņoja viens no labākajiem Ukrainas pareizticīgo koriem, bet tagad tā līdzās citām dziesmām skanēs manā jubilejas koncertā.

Kas jums būtu labākā dāvana dzimšanas dienā? Par ko jūs visvairāk priecātos?

Es ļoti priecātos, ja tagad beigtos karš Ukrainā, ja ļaunums tiktu satriekts. Man patīktu šis tas vēl, bet visvairāk vēlos to. Un vēl – lai beidzot skan mana trešā simfonija. Neskatoties ne uz ko, mēģināsim dzīvot ar ļoti stipru cerību, ka viss būs labi! Dievs nevienam nekad neatstāj. ●

Sagatavot sevi, lai sastaptu Jēzu arī citos cilvēkos, kuri cieš...

Grafiiti Kalkutā apliecina Mātes Terēzes credo: "Klusuma auglis ir Lūgšana, lūgšanas auglis ir Ticība, ticības auglis ir Mīlestība, mīlestības auglis ir Kalpošana." Foto – Arnis Šablovskis

Arnis Šablovskis

Protams, protams, Lieldienu gaidīšana un sagaidīšana, ja to darām īsti patiesi kā kristieši, vienmēr ir satricinājums. Satricinājums atkal un no jauna, kurā mūsu uzaugušajam "vecajam cilvēkam" (mūsu tik dabiskajam ego, mūsu mīļajai, rūpīgi koptajai egoisma čaulai) būtu jānomirst, jānokrīt, jāsaplīst, piedzimstot jaunajam cilvēkam mūsos. Tam, kas pāri nāvei, pāri nosacītībai, pāri pretenciozajai mūsu personības patībai. Bet tas notiek tikai tad, ja piedzīvojam kaut ko vairāk par jauku reliģisku rituālu (skaistu kristīgu dievkalpojumu ar pareiziem Bībeles lasījumiem un lieliskiem sprediķiem). Lai gan arī tas Ceļā var palīdzēt. Tomēr īstas Lieldienas, šķiet, ir kas līdzīgs tam, ko tagad tik bieži daži apzīmē ar vārdiem "īlgadēja iniciācija Kristū". To gan varētu arī apzīmēt kā vēl vienu, bet varbūt pat vienīgo īsto sakramentu līdzās tiem, kurus piesaucam un kuri mums ļoti palīdz, – Dzīves vai Patiesuma sakramentu... Un tas notiek tad, ja mums ir drosme patiešām dziļi personiski sastapt Kristu un arī ļaut Viņam sevi pārveidot. Katras dvēseles personiskajā Gara ceļā gan var būt tik

daudz un reizēm arī tik negaidīti apstākļi, kas veicina, lai tas patiešām notiktu. Tomēr pats galvenais, šķiet, ir katra labā griba, mūsu vēlme patiešām sastapt Dievu. Te būs daži maži skaisti gara dzīves pieskārieni, Lieldienas gaidot, no sievietes, kas atļāva Dievam sevi sastapt un kas (lai arī savulaik pārslavēta) tomēr ir palikusi visai nesaprasta (ja tā nebūtu, tad kristietība (un visās konfesijās) būtu citādāka – tā būtu atvērtāka, kalpojošāka, uz savu līdzcilvēku daudz vairāk vērstā...). Jā, un tā sieviete ir Māte Terēze: "Mēs sarežģījam savas lūgšanas, tāpat kā mēs daudz ko citu sarežģījam... Bet lūgšanas sākums ir klusums... Dievs runā sirds klusumā. Un tad arī mēs sākam runāt ar Dievu no visas savas sirds. Un Viņš uzklausa. Lūgšanas sākums ir Svētie Raksti... mēs klausāmie Dievu, ko Viņš runā. Un tad mēs sākam runāt ar Viņu atkal no visas savas sirds. Un Viņš atkal uzklausa. Tā arī ir patiesa lūgšana. Abas puses uzklausa, un abas puses runā."

Savā garīgajā testamentā "Man slāpst" (Varanasi vēstule 1993. gada 25. martā) albāniete ar Indijas pilsoņa pasi mūs garīgās dzīves Ceļā gan brīdina, gan arī iepriecina – mums beidzot ir Draugs, kam var patiesi uzticēties!

"Sargieties no visa, kas var kavēt jūsu personisko saskari ar dzīvo Jēzu. Ļaunais gars var mēģināt izmantot mūsu dzīvē gūtos ievainojumus un reizēm arī mūsu kļūdas, lai raisītu mūsos šaubas par to, vai Jēzus mūs patiešām mīl un ir mums patiesi uzticīgs. Tas ir bīstami mums visiem. Un tas ir tik skumji, jo ir pilnīgi pretēji tam, ko Jēzus patiesībā vēlas un ilgojas jums sacīt. Proti, ne tikai to, ka Viņš jūs mīl, bet ka Viņš ilgojas pēc jums. Viņam jūsu trūkst, kad jūs Viņam netuvojaties. Viņš slāpst pēc jums. Viņš jūs mīl vienmēr, pat tad, kad jūs nejutaties tā cienīgi. Kad citi jūs nepieņem vai dažreiz jūs paši sevi nepieņemat, Jēzus jūs vienmēr pieņem. Mani bērni, jums nav jābūt citādiem, lai Jēzus jūs mīlētu. Tikai ticiet – jūs Viņam esat dārgi. Nolieciet visas savas ciešanas pie Viņa kājām – vienkārši atveriet savu sirdi, lai Viņš jūs mīlētu tāds, kādi esat. Pārējo Jēzus izdarīs pats."

Varbūt jūsu Ceļu uz sastapšanos ar Lieldienu Kristu kādā veidā auglīgāku un personiskāku var darīt šis visumā neparastās krustaceļa meditācijas, no jauna īpašā veidā apliecinot it kā zināmo, ka "Dievs nav tālu nevienam no mums" (Apd 17:27).

Protams, pēc Mātes Terēzes redzējuma, Kristu mēs galvenokārt varam sastapt savā apkārtnē cilvēkos, kas cieš, kas ir vai jūtas vientuļi. Un tādi mums ir visapkārt, ja vien esam drosmīgi ieraudzīt. Tomēr tieši šajā brīdī ikdienas Kristus tiek sistis krustā un pazemots tepat netālu kara apstākļos. Divu gadu laikā gan mēs, gan tie ļaudis, kas Rietumeiropā un ASV ir lēmumu pieņēmēji, jau paspējuši pie kara pierast un sakās esam noguruši. Tomēr tiem, kas atrodas tieša kara apstākļos, nav iespējas nogurt. Un tā jau divus gadus. Tādēļ radās ideja, iedvesma šo neparasto krustaceļu ilustrēt ar kara invalīdu fotogrāfijām no Ļvivas rehabilitācijas centra, tās patlaban izstādītas Ļvivas Foto muzejā. Izstādi iekārtojis muzeja direktors, fotogrāfs **Romāns Metelškis**. Iespējams, ka jūsu lūgšana palīdzēs cilvēkiem kopā ar Dievu atrast veidu, kā apturēt šo vislielāko netaisnību un noziegumu pašā Eiropas vidū.

Krustaceļš

ar Mātes Terēzes no Kalkutas pārdomām "To jūs esat Man darījuši" (Mt 25:40)

Māte Terēze mēdza atgādināt: "Kristus šodien atkal izdzīvo savas ciešanas nabagos un cietējos. Nabagi ir visur, un viņi raugās uz mums, gaidot mīlestību un palīdzību."

1. Kungu Jēzu notiesā uz nāvi

Katru reizi, kad Jēzus gribēja pierādīt savu mīlestību uz mums, cilvēce Viņu atraidīja. Viņa paša tauta Viņu atraidīja. Viņiem nebija vajadzīgs Jēzus, viņiem vajadzēja Cēzaru; viņiem nebija vajadzīgs Jēzus, viņiem vajadzēja Barabu. Vakardiena Dievam vienmēr ir šodiena, tāpēc arī šodien Jēzus šai pasaulē ir mūsu grēku aplāts, sāpju pilns paslēpies manā māsā, manā brālī.

2. Kungs Jēzus ņem krustu uz saviem pleciem

Ja gribam augšamcēties līdz ar Kristu, mums visiem jāņem plecos krusts, mums visiem jāseko Viņam uz Kalvāriju. Un man šķiet, ka Jēzus, pirms mira, deva mums savu Miesu un Asinis tieši tādēļ, lai mēs dzīvotu, lai mums būtu drosme, lai mums būtu dzīvība, lai mēs spētu nest savu krustu un sekot Viņam. Soli pa solim.

3. Kungs Jēzus pirmo reizi pakrīt zem krusta

Krustaceļa meditācijās mēs pārdomājam par Jēzu, kuru sastopam nabagos un izsalkušajos. Mēs arī redzam Viņu pakrītam. Bet vai mēs patiešām esam līdzās, lai Viņam palīdzētu? Vai esam klāt ar saviem upuriem pie nabagiem ar savu maizi? Ar reālu maizi? Pasaulē ir tūkstošiem un tūkstošiem cilvēku, kuri mirst tikai tāpēc, ka viņiem pietrūkst gaļa maizes. Ir tūkstošiem un tūkstošiem cilvēku, kuri mirst, jo viņiem pietrūkst kaut mazumiņa mīlestības, kaut mazumiņa atzinības. Šī ir tā krustaceļa apstāšanās, kurā pārdomājam par Jēzu visos izsalkušajos un pakritušajos.

4. Kungs Jēzus krustaceļā satiek savu māti

Kopā ar pūli Jēzus māte iet uz Kalvāriju. Ceļā viņa vaigu vaigā sastop Jēzu. Viņai bija jāredz Viņa sasistā, brūču klātā Miesa, Viņa galva, kas asiņoja no ērkšķu kroņa, Viņa seja, kas bija splāvienu notraipīta un uztūkusi no sitieniem, Viņa rokas vienās asinīs. Kāds briesmīgs skats! Kas gan viņai bija jāsaprot! Bet viņai pietika drosmes, lai skatītos uz

savu Dēlu un ciestu kopā ar Viņu. Viņa sekoja Jēzum līdz pat krustam pašai izsalkušā mātes mīlestībā.

5. Kirēnes Sīmanis palīdz Kungam Jēzum nest krustu

Kirēnes Sīmanis paņēma krustu un sekoja Jēzum, palīdzēja Jēzum nest Viņa krustu. Visā, ko tu esi darījis/darījusi mīlestības vārdā miljons un vienā lietā, ko tu esi dāvājis/dāvājis Jēzum nabagos, cietējos, tu esi bijis/bijusi Kirēnes Sīmanis visos šajos darbos.

Visur ir izsalkuši cilvēki, kas skatās uz tevi. Arī bezpajumtnieki skatās uz tevi. Neuzgriez muguru nabagiem, jo viņi arī ir Kristus!

6. Veronika pasniedz Kungam Jēzum sviedrautu

Veronika bija vienīgā, kas uzdrošinājās pieiet Jēzum, lai noslaucītu Viņa seju. Cik lielai bija jābūt viņas mīlestībai uz Jēzu! Kareivji varēja viņu atgrūst, nogāzt zemē. Viņa noņēma savu galvassegu un noslaucīja Jēzus seju. Jēzus ar savām asinīm atstāja tur savas sejas nospiedumu. Lūk, Jēzus pateicība – par spīti ciešanām, Viņš pateicās Veronikai.

Vai mēs esam mūsu nabagiem kā Veronika? Vientuļajiem, nepieņemtajiem. Vai mēs esam klāt, lai noslaucītu bēdas? Vai mēs esam līdzās, lai dalītos ar viņiem viņu ciešanās? Vai mēs esam viņiem blakus? Vai arī mēs esam tie lepnie, kas vienkārši paiet garām, kas skatās, bet tomēr neredz? Un tas patiešām ir Jēzus, kam vajadzīga tava roka, lai noslaucītu Viņa seju. Vai tu esi līdzās, lai to izdarītu, vai arī vienkārši paej garām?

7. Kungs Jēzus otro reizi pakrīt zem krusta

Jēzus pakrīt atkal.

Vai mēs esam līdzās mūsu jauniešiem, kad viņi pakrīt savu vājību, sava nespēka dēļ? Vai mēs esam ar viņiem, kad viņi pakrīt, vientuļi un neviena negribēti? Vai mēs patiešām esam ar viņiem? Vai mēs saprotam viņus?

Vai mēs esam klāt, lai pieceltu viņus?

8. Kungs Jēzus mierina raudošās sievietes

Nabadzīgajiem ļaudīm nav vajadzīgas mūsu simpātijas, viņiem nav vajadzīgs mūsu žēlums, viņiem vajadzīga mīlestība un līdzī ciešana. Un mums jāzina, jāierauga, ka viņi ir ļoti pievilcīgi, ka viņi ir lieliski, un šī zināšana novedīs mūs pie tā, ka mēs mīlēsim viņus un mums arī būs prieks kalpot viņiem.

Nabagi ir cilvēces glābšanas cerība, jo nāves stundā bij mums spriedis tieši pēc tā, kas mēs esam bijuši viņiem, ko mēs esam darījuši viņu labā.

Foto – Romāns Metelškis

9. Kungs Jēzus trešo reizi pakrīt zem krusta

Jēzus atkal ir pakritis – par tevi un par mani.

Nest mīlestību citiem nozīmē nest krustu. Kaut mēs kristu, tikai nesot krustu!

Katru reizi, kad pakrītam, tas ir pazemojums.

Katru reizi, kad pakrīti, ej pie grēksūdzes un lūdz piedošanu. Dievs ir žēlsirdīgs Tēvs un piedos tev.

10. Kungam Jēzum novelk drēbes

Viņam norāva drēbes.

Es biju kails ne tikai tāpēc, ka man nebija apģērba. Es biju kails, jo man pietrūka Dieva bērna cilvēciskās cieņas.

Manuprāt, vislielākā netaisnība, ko nodarām nabagiem, nav tik daudz tajā, ka mēs esam atņēmuši viņiem materiālās lietas, bet gan tajā, ka esam atņēmuši to Dieva bērna cieņu, to respektu, kas pienākas katrai personai. Mēs domājam, ka viņi nekam neder, ka viņi ir slinki, ka viņi ir šādi un viņi ir tādi, un tā mēs viņiem piemetam visādas īpašības. Manuprāt, tā arī ir vislielākā netaisnība.

11. Kungu Jēzu pienaglo pie krusta

Viņa galva vēl joprojām ir ērkšķiem kronēta, Viņa rokas arī šodien ir piekaltas krustam. Pajautāsim sev: "Vai tās nav manas naglas? Vai tās nav mana spļāviena pēdas Viņa sejā? Kam no Viņa Miesas, kam no Viņa Gara ir bijis jācieš manis dēļ?" Bez nemiera un bailēm, ar lēnprātīgu un pazemīgu sirdi noskaidrosim, kuras Viņa Miesas daļas ir cietušas manis dēļ, kuras brūces Viņam ir iecirtis mans grēks.

12. Kungs Jēzus mirst pie krusta

Jēzum bija jāmirst pie krusta, lai darītu mums labu, lai atbrīvotu mūs no egoisma un grēka. Viņš atteicās no visa, lai piepildītu Tēva gribu, lai parādītu mums, ka arī mums ir jāvēlas atteikties no visa, lai piepildītu Dieva gribu, jāmiļ citam citu, kā Viņš miļ katru no mums. Tāpēc arī mums ir jādod otram, līdz pat sāpēm. Man nepietiek ar to, ka saku: "Es miļu Dievu." Man jāmiļ savs tuvākais. Svētais Jānis teica, ka tu esi melis, ja tu saki, ka miļi Dievu, bet nemīli savu brāli. Kā gan tu vari miļēt Dievu, kuru tu neredzi, ja tu nemīli savu brāli, kuru redzi?

13. Kunga Jēzus miesu noņem no krusta

Padomāsim, cik ļoti Marija miļ Jēzu. Viņa vienmēr turējās Jēzus tuvumā: Viņa pazemojums, kad tie gribēja nomētāt Viņu akmeņiem un kad sauca Viņu par Belcebulu, Viņa ceļā uz Kalvāriju, kad Viņš bija pie Krusta, kad tie sita Viņu, pienagloja pie

Foto – Irīna Baraņska-Voroņina

krusta, apspļaudīja Viņu, lika Viņam mirt kā noziedzniekam. Un Marija nekad nekaunējās, ka Jēzus piederēja viņai kā viņas vienīgā mīlestība, kā viss, kas viņai bija. Viņa vienmēr atbalstīja Jēzu. Vai mēs atbalstām mūsu nabagus viņu ciešanās un pazemojumos?

14. Kunga Jēzus miesu gulda kapā

"Dievs tā milēja pasauli, ka deva savu vienpiedzimušo Dēlu." Dievs joprojām miļ pasauli un sūta tevi un mani, lai mēs būtu Viņa mīlestība uz nabagiem, Viņa līdzcietība tiem. Ūdens malks, ko tu pasniedz nabagam, slimniekam, tas, kā tu pacel mirstošo, kā pabarot zidaini, kā māci neaudzinātu bērnu, kā dod zāles lepras slimniekam, tava attieksme un tava izturēšanās pret viņiem – tā visa ir Dieva mīlestība šodienas pasaulē. "Dievs joprojām miļ pasauli!"

Foto – Irīna Baraņska-Voroņina

Šīs krustaceļa pārdomas tulkotas no Žēlsirdības misionāru lūgšanu grāmatas, kuru savā ikdienas garīgajā dzīvē lietoja arī Māte Terēze. Teksta tulkojums – Ēvalds Ikaunieks, literārā redakcija – Astra Feldmane. Lai jums šajās Liel dienās patiesa Garīga Atjaunotne un sevis paša īstā un arī Kristus sastapšana! Viņa tiešām šeit nav, Viņš patiesi ir Augšamcēlies! Arī jūsos un arī par jums. Tik dziļi personiski.

Lūgšana meditācijas noslēgumā

Māte Terēze bieži atkātoja: "Lai nekas mūs tik ļoti nesatrauc, neizsauc mūsos skumjas un mazdūšību, ka liktu mums aizmirst augšamcēlšanās prieku!"

Paturēsim vienmēr mūsu sirdīs krustā sistā Jēzus mīlestību un būsim Viņa augšamcēlšanās prieka patiesi liecinieki.

"Lai Augšamcēlušies Jēzus prieks un mīlestība vienmēr ir ar jums, jūsos un jūsu starpā, lai mēs visi kļūtu par patiesiem lieciniekiem Viņa Tēva mīlestībai pasaulē, "jo Dievs tā milēja pasauli, ka deva savu vienpiedzimušo Dēlu!"

"Mīlēsim arī mēs Dievu tā, ka atdosim sevi Viņam – viens otrā un nabagos!"

(Māte Terēze) ●

Ir piepildīts...

Alekseja Navaļņija upuris nākotnes Krievijai, Eiropai un pasaulei

Arnis Šablovskis

Kad sastopaties ar īstu patiesības apliecinājumu, Svētie Raksti jau neko citu nevar darīt, kā vien apliecināt jau notikušā sakrālumu, autentiskumu, svētumu. 16. februāra pēcpusdienā daudzi no mums to izjuta (lai gan pats Upuris – nevainīgā nogalināšana, iespējams, notika jau iepriekšējā vakarā, 15. februārī). Būs grūti sirdsapziņas cilvēkiem savu iešanu uz šā gada Liel dienām nesalīdzināt ar šo Notikumu. Guvis mazliet sirdsmieru tās dienas otrajā pusē baznīcā un uzzinājis par mītiņu viņa piemiņai, nevarēju turp nedoties. Daudzi vēlāk arī precīzi formulēja sajūtu, kas tobrīd nepārprotami bija klātesoša, – neapšaubāmi Mocekļis, sirdsapziņas mocekļis, kas atdeva visu līdz pēdējam. Pēkšņi, protams, sakārtojās vienotā un nu jau pilnīgi harmoniskā rindā visa notikumu attīstība, jo nu jau viss piepildīts – upuris ir atdots un arī pieņemts. Šī bezgalīgā drosme apliecināt patiesību iepretī pretinieka ļaunuma plānu kalšanai – velnišķīgajam nirdzīgumam – un paša brīnumainā izglābšanās, un tad atkal tik un tā nenobīšanās turpināt apliecināt Patiesību nevar būt no cilvēkiem, no dabiskās pasaules. Viņa rīcība bija pārdabiska, un arī upuris ir pārdabisks. Tik daudz gaišu, gaismas piepildītu krievu Rīgā kā Alekseja piemiņas mītiņā es vēl nebiju sastapis. Asaras, sirds satriektība, visiem viss skaidrs... Vai nokāva pēdējo cerību?! Nē, nē, ir upurēts par Cerības piepildījumu. Par nākotnes Krieviju, par nākotnes Eiropu, par Ukrainu, par rītdienas pasauli ar vērtībām. Jo tikai tāda tā spēj pastāvēt. Bet nu ir atgūta cilvēciskā pašcieņa (par to ir samaksāts!) – vārds *krievs* nu vairs nav tikai lamu vārds. Ne visos krievos velni ir iegājuši (kā to jau Dostojevskis pamanīja jo skaidri), bet tos, kuros tie ir iegājuši, skaidri varēja redzēt (drosmīgi cilvēki viņus nofilmēja), 16. un 17. februārī izmisumā melnos maisos krāmējot tūkstošiem Alekseja piemiņas ziedus visā Krievijā. Un izmisumam ir pamats. Šāds Upuris ir satricinājis visus ļaunuma pamatus. Ļaunums ir ne tikai apdraudēts, tas ir nepārprotami zaudējis. Šajās Liel dienās Kristus vārds ir Aleksejs, tāpat kā Viņa otrs vārds ir Ukrainis – tie ir divi, kas nākotnes iespējai ir upurējuši visu. Aleksejs arī atdeva visu iespējamo, lai mazgātu savas

tautas kauna traipu... Un nu Alekseja ir daudz vairāk, nekā bija, viņa nāve ir iesējusi un nostiprinājusi citu – Dzīvības –, ne nāves sēklu.

Krievijas vēsture nu ir cita. Tajā ir kāds ļoti nopietns Balsts, kas nu visu mainīs. Ir Sākums jaunam virzienam. Šī Balsta, jaunās ēkas pamatu vārds ir Aleksejs Navaļņijs. Šīs ēkas celtniecību vairs nevarēs apturēt. Un tā ir arī priecīgā ziņa visam mūsu reģionam, arī visām apspiestajām tautām pagaidu tautu cietumā Krievijā. Tomēr, lai jaunā ēka tiktu veiksmīgi būvēta, mums savā rīcībā, nodomos un motīvos arī būs jāsalīdzinās ar šo Cilvēku. Tāda nu ir šo tuvojošos Liel dienu vēsts. Tik daudz kas no krustaceļa un krustā sišanas jau ir piepildījies, bet arī Augšamcēlšanās notikums nenovēršami sekos. Tikpat nenovēršami kā visas norises dabā. Cilvēks – pat ne Krievijā nav no tām atrauts. Patiesības augšamcēlšanās ir sākusies – Krievijā, Ukrainā

16. februārī Rīgā, pretim Krievijas vēstniecībai, pie Alekseja Navaļņija Dzīvības koka.

Foto – Arnis Šablovskis

un visā pasaulē – un jo īpaši ar šo upuri! Jo patiesi: "Nevienam nav lielākas mīlestības kā šī, ja kāds savu dzīvību nodod par saviem draugiem." (Jņ 15:13)

Mēs arī esam tie draugi. ●

Dāvanas bērniem un 2640 sveces Ukrainas aizstāvjiem

Foto – Mārcis Zeiferts

Nepilnu divu nedēļu laikā, iesaistoties vairāk nekā 200 brīvprātīgajiem no **Tukuma draudzes**, atpūtas bāzes "Valguma Pasaule", Ukrainas pilsoņiem un audzēkņiem no Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskolas un Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas, februāra sākumā tika izlietas 2640 sveces. Tās aizceļoja pie Ukrainas aizstāvjiem Bahmutas un Zaporizijas apgabalos. Lai sveces nes gaismu un siltumu katrai sirdij! Draudze pateicas visām čaklajām darbarokām, un paldies visiem, kas ziedoja materiālus sveču izgatavošanai, *Baltic Candles Ltd.*, SIA Tipogrāfijai "Universums A", veikalam "Dobeles sveces", SIA "Gamma A" un ikvienam individuālajam ziedotājam! ●

Februāra sākumā no Ādažu draudzes dāvanīgas vēl saņēma vairāk nekā 30 bērni Ukrainā. Šoreiz tās devās ceļā uz Hersonas apgabalu baptistu draudzes bērniem un ciemiem, kas atrodas piefrontes zonā. Nonākšanu mērķi koordinēja ukrainietes Ļuba un Taņa. Pateicība Dievam par ļaudīm, kuri ziedoja, pirkā, pakoja, zīmēja un rakstīja apsveikumus!

Tamborējumi – altāriem, adītas zeķes – Latvijai un Ukrainai

Sanita Vanaga pie Gramzdas baznīcas altāra.

Inga Reča, foto no Sanita Vanagas personiskā albuma

Bet ar adāmadatu un tamboradatu viņa kalpo tikai nesen. Pirms tam Sanita sešus gadus bija Blīdenes draudzes priekšniece: “Blīdenes kalpošanas laikā man nebija daudz laika adīt, jo bija jāatjauno mācītājmuiža un jārealizē projekti – baznīcas parka un mācītājmuižas parka sakopšana un atjaunošana, kā arī izdevās ievest divas lielās fūres ar humāno palīdzību no ASV organizācijas *OrphanGrain Train*. Kalpošanas gadi kā draudzes priekšniecei bija ļoti intensīvi un smagi, jo draudze atrodas 100 km attālumā no Rīgas, kur es dzīvoju. Ar Dievpalīgu izdevās paveikt daudz labu lietu, jo mūsu nespēkā Dieva spēks varens parādās.”

Kā kalpot ar tamboradatu

To, ka Sanita tamborē, biju jau pieredzējusi, kad desmit gadus ceļojām kopā ar “Svētdienas Rīta” lasītājiem. Nereti garajos pārbraucienos autobusā toreizējā Blīdenes draudzes priekšniece (šajā amatā Sanitu ievēlēja pēc viņas tēva Edgara Vanaga aiziešanas mūžībā – red.) bija redzama ar tamboradatu un baltiem kokvilnas diegiem. Sanita atceras, ka reiz kādā ekskursijā apstāšanās pauzē priekšējie sēdētāji, ieraugot viņas rokdarbu, sacījuši – nu viņiem esot skaidrs, ko viņa tur pie sevis bubinu un skaita... Taču diezin vai līdzbraucēji iedomājās, ka top nevis jaciņa

Sagatavots sūtījums Ukrainai.

vai sedziņa, bet gan daudz sarežģītāks rokdarbs – altārsegas maliņa ar uzrakstu “Dievs ir mīlestība” piecām draudzēm un desmitiem (varbūt pat jau simts!) zeķu pāru Latvijas senioriem, sieviešu patversmēm un beidzamos divus gadus – Ukrainas aizstāvjiem. **Sanita Vanaga** (tagad – Biķeru draudze) ada kopš bērnības, šobrīd vaļasprieks ir pārtapis ikdienas kalpošanā.

altārgaldu un pēc fotogrāfijas skaitīju burtiņus un zīmēju rakstu. Varu liecināt – nebija vēl Blīdenes mācītājmuižai tapis altārgalds, bet es jau biju uztamborējusi altārsegas maliņu. Kad pēc pāris gadiem uzbūvēja altāri – maliņa ideāli derēja altārgaldam! Tas nozīmē, ka ideja nenāca no manis, – es biju tikai izpildītāja...

Nākamā draudze, kurai uztamborēju šādu maliņu, bija Brocēnu draudze, kurā sāka kalpot mūsu mācītājs Kārlis Rozentāls. Sākumā draudze sanāca kādas kundzes atvēlētā saimniecības ēkā, bet, kad pagasts iedeva draudzei telpas atsevišķā dzīvoklī, man bija sajūta, ka vajag viņiem to uzdāvināt. Šoreiz jau tamborēju pēc konkrēta galda izmēra. Mums bija sadraudzība arī ar Ropažu draudzi, un es, nesakot draudzei, samērīgu altārgaldu un altārsegu ar maliņu uzdāvināju viņiem uz Lieldienām. Savukārt, kad uzzināju, ka draudzes priekšnieks Vāclavs Kadaģis atjauno Gramzdas dievnamu, ilgi tramdīju viņu ar jautājumu: “Cik tev tas galds būs liels?!” Vāclova atbilde katreiz bija viena un tā pati: “Nezinu...” Man ir fotogrāfija, kurā Vāclavs mēra vietu, kur apmēram stāvēs altārgalds, jo tajā brīdī tur atradās tikai būvplacis. Sāku jau tamborēt, un viņš tikai būvniecības beigās pateica, cik īsti liels būs altārgalds.”

Sanitai ir prieks, ka savai kalpošanai viņai ir izdevies piesaistīt arī māsīcu Māru, kurai Rīgā pieder “Māras Rīgas drēbnieku darbnīca”. Māra Sanitas smalko tamborējumu šuj klāt pie augšējā galdauta. Kā jau pieredzējusi šuvēja, Māra ir nākusi talkā Sanitai realizēt ideju uzdāvināt altārsegas maliņu arī Doles-Ķekavas baznīcai. “Ķekavā esmu kādreiz dzīvojusi un skolā gājusi, un, kad februārī dievkalpojumā Doles-Ķekavas baznīcā uzziņāju, ka baznīcai augustā svinēs 240 gadu jubileju, sapratu, ka vēlos kaut ko uzdāvināt sev tik tuvai vietai. Bet tur bija sarežģīti – pat aicināju Māru līdzī uz baznīcu mērīt altārgaldu, kas ir no marmora un nestandarta – ar izbīdījumiem. Sapratu, ka tikai ar vārdiem nevarēšu viņai aprakstīt, kāds īsti šis galds ir.”

Adītas zeķes senioriem un sieviešu patversmei...

Zeķes Sanita ada neskatoties, pareizāk sakot, kad Sanita skatās televīziju, viņa ada. Jo to viņa dara tik meistarīgi un automātiski, ka skatiens vairs nav jāpievērš adīklīm, bet var mierīgi sekot filmas sižetam. “Zeķes sev un savējiem esmu adījusi visu mūžu, kopš bērnībā vecmāte un tante iemācīja. Zeķu adīšana kā kalpošana sākās caur manu mammu, kura kalpoja Blīdenes draudzes diakonijā. No viņas mācījos rūpes par līdzcilvēkiem. Sākotnēji adīju zeķes Ziemsvētku dāvanām Jēzus draudzes senioriem, kuriem gatavoju paciņu. Beidzamos gadus saadu zeķes un 8. martā vedu uz sieviešu patversmi. Nepilnu gadu nostrādāju Diakonijas centrā, kur zeķes

adīju tiem, kuri apmeklē zupas virtuvi, jo Diakonijas centram ir tradīcija uz Ziemsvētkiem sagatavot dāvanas zupas virtuves apmeklētājiem.”

... un Ukrainas aizstāvjiem

Kad pirms diviem gadiem sākās karš Ukrainā, Sanita janvārā sākumā bija pieredzējusi ceļgala operāciju. Ko sadarīt veselējoties? Sēdēt mājās un “skaitīt zvaigznes” Sanita nebija ar mieru, viņa meklēja iespēju, kā būt nodērgai neziņas pilnajā situācijā. Sākusi adīt zeķes Ukrainas karavīriem. Lai dabūtu dziju atlikumus, stāstījusi par savu kalpošanu švēģerīnei, kolēģēm un draudzenēm. Sākumā zeķes uz Ukrainu sūtījusi “Latvijas Pasta” akcijā, vēlāk vedusi arī Rīgā uz Ventspils ielu, devusi Jēzus draudzes brīvprātīgajiem, kuri devās uz Čerkasjiem. Arī mācītājam Mārtiņam Burkem-Burkevicam, viņš pats ved palīdzību uz Ukrainu. Zeķes sanākot gan karavīriem, gan viņu atbalstītājiem, jo Sanita ada dažāda lieluma. Vispieprasītākais gan esot 42.–44. lielums.

Tomēr Ukrainas aizstāvjiem domātajās zeķēs ir jāievēro vairāki priekšnoteikumi. Zeķēm ir jābūt no vilnas, lai tās turētu siltumu, arī esot mitras, siltumam Sanita izmanto “Klīpan-Saule” vilnas dziju un pievieno arī mohēras dzijas pavedienu, savukārt papēdim ir jābūt stingram un izturīgam, un tajā rokdarbniece līdzās vilnas dzijai iedeva arī kokvilnas diegu. Turklāt zeķes nevar būt krāsainas, rakstainas vai raibas, kaut Sanita pārsvarā ada tieši raibas – tādas sanāk, ja ada no dziju atlikumiem. “Cenšos vismaz augšējo daļu –

stulmu – adīt tumšu un vienkrāsainu. Zeķe, kura nāk ārā no zābaka, nedrīkst piesaistīt uzmanību. Esmu redzējusi, ka citi ada ļoti skaistas zeķes Ukrainas nacionālajās krāsās – zilās ar dzeltenu, bet karotājiem tādas neder,” lasīto internetā Sanita likusi aiz auss.

Uz manu jautājumu, cik zeķu ir jau uzadījusi, Sanita rausta plecus: “Nav ne mazākās nojausmas, es neskaitu...” Katrā reizē aizdot prom no 10 līdz 20 pāriem. Beidzamajā laikā gan savus sūtījumus viņa nofotografē.

Arī konfektes un Dieva svētības vēlējumi

Pie zeķēm Sanita piesien arī kartītes ar saulespuķēm. Kartītes ir nepieciešamas, lai uzrakstītu zeķes lielumu un novēlētu Dieva svētību. Pagājušā gada novembrī pirms Latvijas valsts svētkiem viņa izdomājusi, ka svētkos nevar sūtīt tikai plikas zeķes, – visas zeķītes papildījusi ar šokolādes konfektēm un šķīstošās kafijas stobriņiem.

Sanita arī nezina, kas viņas adītās zeķes valkā: “Teikšu tā – esmu pateicīga Dievam, ka man ir tāds hobijs, ar kuru varu kalpot. Tas ir liels prieks un gandarījums pašai, jo es esmu tikai instruments. Man ir jāsaklausa ideja un ar Dieva palīdzību tā jārealizē. Atceros, kad pagājušajā gadā nāca prātā ideja par Doles-Ķekavas baznīcu un kad ieraudzīju altāri tuvumā, vienīgā doma, kas tobrīd radās, bija: “Nupat, mās, tu esi riktīgi *ieberzusies*...” Bet redz, Dievs dod gudrību un cilvēkus līdzās, kas palīdz to realizēt. Pēc tam vari tikai brīnīties un slavēt Dievu, kā viss ir izdevies.” ●

Blīdenes jaunais altāris.

Brocēnu altāris.

Doles-Ķekavas baznīcā.

Top seriāls par ķēniņu Dāvidu

Filmu studija *Angel* piedāvā animācijas seriālu par ķēniņu Dāvidu jaunībā. Kopš novembra un līdz pat Lieldienām katru mēnesi tiek laista klajā jauna sērija. Katra epizode izceļ kādu Dāvida rakstura iezīmi. Pirmās sērijas nosaukums – “Karotājs”. Pārējo četru epizožu tēmas ir karalis, gans, dzejnieks un slavētājs. *Young David* var skatīties platformās *Minno* un *Angel Studios* (kur atrodams arī seriāls “Izredzētais”).

Ēriks Goss, filmas “Minno” producers un izpilddirektors, filmas notikumus raksturo šādi: “Dāvids seriālā ir apmēram tāda pašā vecumā kā skatītāji. Seriālā viņš piedzīvo, ka Dievs ir ar viņu visās grūtībās. Dāvids mācās būt drosmīgs.”

Ēriks Goss uzskata, ka seriāls rosina bērnu iztēli. “Mēs mācām bērniem faktus par Biblii, bet bieži vien īsti nerunājam par to, ko viņiem nozīmētu ikdienā piedzīvot Dievu un zināt, ka Dievs ir ar viņiem.”

Seriāls ir priekšvēstnesis pilnmetrāžas animācijas filmai “Dāvids”, kuru kinoteātros plānots izrādīt 2025. gadā. ●

Izstāde par “Pēdējo Vakarēdienu”

Viens no slavenākajiem mākslas darbiem vēsturē – Leonardo da Vinči “Pēdējais Vakarēdiens” – tiek rādīts izstādē Bāzelē (Šveice). Apmeklētāji var “iegremdēties” gleznā, izmantojot 360 grādu multimediju projekciju. Gaismas, krāsu un mūzikas kombinācija rada pieredzi, kas apmeklētājiem sniedz sajūtu, ka viņi atrodas gleznotās norises vidū. Un ne tikai gleznas vidū, bet arī stāstu un noslēpumu vidū: kāds ir Jēzus un viņa divpadsmit mācekļu ģeometriskais izkārtojums? Mācekļi sadalīti četrās grupās pa trīm. Kāda ir divpadsmit mācekļu reakcija? Ar modernajām tehnoloģijām tiek pietuvināta katra mazākā detaļa un parādīta mācekļu reakcija uz Jēzus sacīto: “Viens no jums mani nodos!” Izstāde iepazīstina arī ar pašu mākslinieku. Bāzeles izstādē var arī pietuvoties dižmeistarā dzīvei, domām un izjūtām. ●

Atmoda Gvinejā-Bisavā

Kā ziņo misionārs Deivids Hofmans, pašlaik Gvinejā-Bisavā notiek liela atmoda. Gvineja-Bisava ir valsts Āfrikas ziemeļrietumos, kurā dzīvo aptuveni divi miljoni cilvēku. Gandrīz 70 % iedzīvotāju ir musulmaņi, un 11,7 % sevi uzskata par kristiešiem. Šobrīd islāms cītīgi tiecas dominēt, bet tajā pašā laikā ļoti darbojas arī Dievs. Nesen evaņģēlista Jēkaba Ebersola vadītā kalpošana rīkoja vairākus pasākumus Gvinejā-Bisavā. Pirmajā evaņģēlizācijas vakarā piedalījās arī valsts prezidents.

Gvineja-Bisava ir viena no valstīm tā sauktajā 10/40 loģā. Šis ir ģeogrāfisks apgabals, kurā valstis vismazāk ir sasniedzis Evaņģēlijs. Mūsdienās kristieši drosmīgi sludina Evaņģēliju. Pirmais masu evaņģēlizācijas vakars guva milzīgus panākumus. Tūkstošiem

cilvēku ieradās no tuvienes un tālienes, lai dzirdētu Evaņģēliju. Daži pat brauca pāri jūrai ar kanoe laivām.

Kāds ietekmīgs uzņēmējs sacīja, ka neviens nenāks uz masu evaņģēlizāciju, jo gandrīz 100 % pilsētas iedzīvotāji ir musulmaņi. Uzņēmējs bija satriekts, redzot tik daudz musulmaņus saucam pēc Jēzus. ●

Pieaug kristīgo skolu skaits

Pirmo reizi daudzu gadu laikā Eiropā pieaug kristīgo skolu skaits, secināts konferencē Briselē, kurā tikās kristīgo izglītības iestāžu vadītāji no 13 valstīm. Konferencē apkopojā vairāku valstu pieredzi, kas atklāja, ka desmit gadu laikā, kopš tiek rīkota kristīgo skolu vadītāju tikšanās Briselē, nav bijis ziņu par jaunu kristīgo skolu dibināšanu. Šogad plāno dibināt jaunas skolas Zviedrijā, Apvienotajā Karalistē un Spānijā. Svarīgi tas ir Zviedrijā, kur politika ir naidīga reliģiskajām skolām. Tajā pašā laikā Zviedrijā ir nepieciešama kristīgā izglītība. Neraugoties uz “agresīvo sekularizāciju” valstī, divas potenciālās skolas nosūtījušas pieteikumu, lai saņemtu izglītības iestādes atļauju. Arī Spānijā pieaug kristīgo skolu skaits. Tuvāko gadu laikā tiks atvērtas divas līdz trīs jaunas skolas, taču plāns ir nākotnē atvērt 20 jaunas kristīgās izglītības iestādes valstī. Tāpat ziņo, ka pieprasījums pēc kristīgajām skolām ir pieaudzis Šveicē, Albānijā, Beļģijā un Austrijā. ●

Jauni mācītāji Ķīnā

Būt par mācītāju Ķīnā nav vienkārši. Mācītāji ir apdraudēti, īpaši tie, kas vada pagrīdes draudzes. Daudzi kopienas vadītāji ir bijuši cietumā. Mācītāja darbs nav arī finansiāli pievilcīgs. “Es nekad neaizmirsīšu kāda mācītāja komentāru, kurš teica: “Jaunieši, būdami taksometru vadītāji, pelna vairāk nekā tad, ja viņi mācās Bībeles skolā un kļūst par mācītāju vietējā draudzē”, atceras Ēriks Burklins no misijas organizācijas *China Partner*. “Ir cilvēki, kas vēlētos kļūt par mācītājiem, bet nevar, jo viņiem ir jāgādā par savām ģimenēm. Tomēr Bībeles koledžas studiju telpas pildās, jaunie mācītāji absolvē mācības un kalpo par vadītājiem vietējās draudzēs. Galu galā Baznīca Ķīnā aug. Arī turpmāk būs uzticīgi cilvēki, kas sludinās un apmācīs nākamo paaudzi darbam Baznīcā.”

Ēriks Burklins aicina lūgties par ķīniešu mācītājiem, kā arī par pašām draudzēm, kas cenšas saprast, kā veikt savu kalpošanu laikā, kad valdība vēlas kontrolēt visu, tostarp reliģiju. “Lūdziet par draudzi kopumā, lai tā, pieaugot kontrolei, nebaidītos un paliktu uzticīga Kungam Jēzum.” ●

Dievs palīdz visās bēdās

Turkmenistāna

“**A**tradu Dievu. Jēzus Kristus ir Dievs,” teica Šorata svainis. Šorats, dzirdot šos vārdus, ļoti sadusmojās. “Es gribēju viņu piekaut, bet nevarēju, jo biju precējusies ar viņa māsu.” Tāpēc Šorats sāka pārliecināt svaini par pretējo: “Mēs esam musulmaņi. Mēs nevaram kļūt par kristiešiem. Tā ir sveša reliģija.” Taču svaini tas neatturēja no ticības Jēzum. Vēlāk viņš Šoratam parādīja filmu par Jēzu, kas mainīja Šorata dzīvi.

Šorata dzīves jēgas meklējumi sākās 12 gadu vecumā. Kad viņa māte, uzticīga musulmaniete, kļuva akla un tajā pašā laikā nomira viņa tēvocis, viņš iegrīma dziļā krīzē. Viņu nodarbināja būtiski jautājumi, kāpēc ir ciešanas, kāpēc jāmirst, kas notiek pēc nāves. Šorats izmisīgi meklēja atbildes islāmā, bet neatrada. Deviņus gadus vēlāk, 1991. gadā, Padomju Savienība sabruka. Sabrukumam sekoja Turkmenistānas neatkarība. Tas pavēra ceļu misionāriem no Rietumiem, lai nestu Evaņģēliju cilvēkiem. Šorata svainis bija viens no pirmajiem, kuru misionāri atveda pie ticības Jēzum. Viņš dedzīgi pasludināja Evaņģēliju Šoratam. Taču Šorats, kuram tobrīd bija 21 gads, sacīja savam svainim, ka tas ir uz nepareizā ceļa.

Kādu dienu Šorata svainis atkal ieradās ciemos. “Man līdzi ir filma par Jēzu turkmēņu valodā. Vai paskatāties?” viņš jautāja. Šoreiz Šorats piekrita. Tad viņa svainis ievietoja kaseti videomagnetofonā, un ekrānā parādījās Jēzus, kurš runāja turkmēņu valodā. “Kad es dzirdēju Jēzu runājam turkmēņu valodā, manā sirdī kaut kas notika. It kā Dievs man teiktu: Es zinu tavu valodu un pazīstu tavus cilvēkus,” atceras Šorats. Šorats pirmo reizi mūžā saņēma atbildes uz jautājumiem, kas viņu mocīja kopš bērnības: “Tev ir bail no nāves, bet esi drošs, Es nāvi esmu uzvarējis. Un, ja tu Man tici, tu dzīvosī. Tu uztraucies par saviem grēkiem, bet esi drošs, Es par tiem esmu samaksājis pie krusta. Tu meklē mieru savā sirdī, nāc pie Manis, Es tev došu mieru.” Noskatoties filmu, Šorats pieņēma Jēzu par savu Kungu.

Kļūvis par kristieti, Šorats ar prieku atgriezās savā dzimtajā ciematā, lai sludinātu Evaņģēliju. Ļoti īsā laikā 500 cilvēku ciematā sāka ticēt Jēzum. Tostarp viņa 75 gadus vecā māte un daži viņa brāļi un māsas. Taču pamazām radās musulmaņu sabiedrības pretestība

pret kopienu, jo arvien vairāk turkmēņu novērsās no islāma un kļuva par kristiešiem.

Šorats zināja, ka Dievs viņu ir aicinājis dibināt kopienu Turkmenistānas galvaspilsētā un stāstīt par Jēzu apkārtnējiem ciemiem. Valdības iestādes uzdeva vietējai policijai sekot Šorata kopienai. Taču Šorats, būdams jurists, iestājās par savas kopienas tiesībām, un tas vēl vairāk sanikvoja valdību. Kad arī citi iebiedēšanas mēģinājumi cieta neveiksmi, valdība pievērsās Šorata ģimenei.

Kādu dienu Šorats bija ceļā kopā ar ģimeni, kad pēkšņi parādījās kravas automašīna. Tai bija uzdevums izraisīt avāriju. Šorats spēja izvairīties no sadursmes ar automašīnu, taču nobrauca no ceļa un noslīdēja nogāzē. “Jēzu, Jēzu, Jēzu!” izbiedēti kļiedza visa ģimene. Šorata sieva, kura bija sestajā grūtniecības mēnesī, negadījumā guva nopietnas traumas. Kamēr ģimene vēl mēģināja glābties no sasistās automašīnas, ieradās policija. Policisti nevis palīdzēja viņiem, bet arestēja Šoratu. Viņu pratināja trīs mokoši ilgus stundas, pēc tam gan atbrīvoja. Vīrietis nekavējoties atgriezās negadījuma vietā un nogādāja sievu slimnīcā.

Tur gaidīja nākamais šoks. Acīmredzot valdība bija aizliegusi ārstiem aprūpēt Šorata sievu. “Viņi gribēja, lai mana sieva mirtu,” atceras Šorats. Palīdzība mazulim nāca par vēlu. Tas piedzima nedzīvs. “Pretēji musulmaņu tradīcijām atdot mums mazuļa mirstīgās atliekas, lai mēs to varētu cienīgi apglabāt, viņi vienkārši to izmeta. Tas bija tik sāpīgi,” atceras Šorats. “Un tad viņi izlaida manu sievu no slimnīcas, lai gan viņas stāvoklis joprojām bija ļoti kritisks. Bet Dievs viņu atjaunoja.”

Tiklīdz Šorata sieva bija vesela, viņš

atkal evaņģēlizēja un nonāca cietumā. Šoreiz Šorats tika nežēlīgi spīdzināts – draudi, sitieni, elektrošoks. “Viņi draudēja izpostīt manu ģimeni,” saka Šorats. “Tie bija manas dzīves tumšākie brīži. Es biju tik izmisis, ka jautāju Dievam: kāpēc Tu mani esi pametis? Kur Tu esi?” Bet kārdināts Šorats pēkšņi sajuta Jēzus īpašo tuvumu. Viņam radās iespaids, ka Jēzus viņam saka: “Es zinu tavas sāpes. Man arī vajadzēja to pārdzīvot. Uzticies Man.”

Dažas dienas vēlāk pieaugošā starptautiskā spiediena dēļ Šoratu atbrīvoja, taču valdība konfiscēja visu, kas viņam piederēja, māju, automašīnu un naudu. Draudēja nogalināt viņa bērnus. Tad Šorats nolēma kopā ar ģimeni pamest Turkmenistānu.

Kādu dienu policija pārmeklēja katru dzīvokli kvartālā, kurā viņi dzīvoja. “Es domāju, tagad mūs aizvedīs un nodos Turkmenistānas valdībai. No bailēm biju paralizēts un nevarēju neko darīt. Mana sieva pēkšņi piedzīvoja atklāsmi, ka Jēzus viņai saka: “Nebaidies. Es esmu ar jums”,” stāsta Šorats. Brīnumainā kārtā viņu dzīvoklis paglābās no kratīšanas.

Pateicoties kristiešu palīdzības organizācijām, pēc gada Šoratam un viņa ģimenei izdevās atrast jaunu mājvietu Rietumos. Tā kā viņam bija svarīgi, lai viņa tautieši dzirdētu Dieva vārdu, viņš nodibināja kristīgo radio un televīzijas staciju. Ar saviem raidījumiem, kas tiek pārraidīti Tuvajos Austrumos, viņš saņiedz vairāk cilvēku nekā toreiz. Atskatoties Šorats zina: “Kad cilvēki dzird mūsu stāstu, viņi domā, ka esam varoņi. Bet mēs neesam varoņi, Jēzus ir varonis.” ●

No Stimme der Martyrer 2024, Nr. 1
tulkojusi Ingrida Briede

Mārtiņš Luters par aicinājumu

2. turpinājums

Juris Ulģis, Luterisma mantojuma fonda valdes priekšsēdētājs

6. Bet kā ar "vienīgās un īstās" profesijas noskaidrošanu?

Vispirms lietas precizēšanai ir jāatgādina, ka jautājums jau nav, "kādu darbu lai es izvēlos?", bet "ko Dievs mani aicina darīt?". Mūsu aicinājums nav kaut kas tāds, ko mēs izvēlamies. Tas ir kaut kas tāds, uz ko mēs tiekam aicināti.

Otrkārt, citējot Dž. E. Vītu ("Dievs darbībā"): "Lai kas arī būtu mūsu aicinājums un lai kā tas mainītos – neatkarīgi no tā, vai kāda cilvēka mūža darbs ved no nabadzības bagātībā vai no bagātības nabadzībā –, mūsu aicinājumi nāk no Tā Kunga rokas, nevis pilnībā ir mūsu kontrolē. Rakstos lasām (1Sam 2:7–8): "Tas Kungs dara nabagu un dara bagātu, Viņš pazemo, un Viņš paaugstina. Viņš no putekļiem pieceļ nabagu, un bēdīgos Viņš paceļ augšā no dubļiem, likdams tiem kopā sēdēt ar dižciltīgajiem, ļaudams tiem iemantot godības krēslu, jo zemes pamati pieder Tam Kungam; uz tiem Viņš arī ir cēlis pasaulī." Kaut arī pasaulei ir sava kārtība ar cīņu par varu un karjeras kāpnēm, ar labiem darbiem un sliktiem darbiem, lielu bagātību un minimālo algu, Tam Kungam visi aicinājumi ir statusā līdzvērtīgi. Lai ar bagātību svētīts cilvēks pat neuzdrošinās justies pārāks par citiem vai skatīties no augšas uz tiem, kam ir mazāk! Augstajiem ir savi pienākumi un unikālas spējas mīlēt un kalpot saviem tuvākajiem. Tiem, kam ir mazāk, ir savs gods no Dieva. Un dažkārt Viņam sagādā prieku apmainīt abus vietām."

Par to, ka darbošanās, kā to raksta Vīts, kādā profesijā nemaz negarantē bagātību, veiksmi, panākumus un slavu, tiks vairāk rakstīts vēlāk sadaļā.

Bet tagad pārdomāsim vienu vārdu – *izvēle*. Vai tiešām mums ir izvēle, kad domājam par profesiju? Ja padomā, tad ir patiesi novērojums, ka mūsu dzīves laikā pārsvarā ar mums notiek lietas, kuras mēs nebūt neizvēlamies. Mēs neizvēlamies savus vecākus. Mēs neizvēlamies laulāto partneri, it kā mums priekšā būtu vairāki kandidāti, starp kuriem izvēlēties, drīzāk partneris izvēlas mūs. Mēs neizvēlamies savu personību un to, kādas mums būs rakstura iezīmes. Mēs neizvēlamies, vai piedzimsim Kongo džungļu palmu ēnā vai Ņujorkas dārgākajā dzemdību namā. Mēs neizvēlamies, cik mums būs bērni, jo vienīgais, ko varam izvēlēties, ir dzīvi bez bērniem. Un beigu beigās mēs arī neizvēlamies ticēt Kristum, bet mēs tiekam aicināti. Bez šā aicinājuma mēs joprojām būtu ārpus draudzes, bez Kristus un Viņa pestīšanas dāvanām.

Cilvēki ir noticējuši populārajam mītam, ka mums ir brīvā griba un vajag tikai izvēlēties starp dažādām iespējām, kuras mums sniedz šī pasaule.

Vai mums ir izvēle profesijā? Vai es izvēlos profesiju? Vai nav tā, ka nevis mēs izvēlamies, bet aicinājums nāk no ārpus, ārpus mūsu kontroles? Nejaus zivs? Paziņas ieteikums. Pēc darba intervijas mani uzaicina vai neuzaicina strādāt. Kādu durvju atvēršanās vai aizcīršanās mūsu deguna priekšā. Tā kā Dievs darbojas un aicina, izmantojot dažādus līdzekļus, tad varam sagaidīt, ka Viņš mūs aicinās kādā darbā ar citu cilvēku starpniecību, izmantojot viņu aicinājumu. Citiem vārdiem sakot, mūsu izvēles nosaka un ierobežo citi cilvēki, un mēs nekontrolējam situāciju, un mums nav brīvas profesijas izvēles.

Vēl ir jāņem vērā tas, ka esam pieraduši domāt kā Rietumu sabiedrības cilvēki, kā

"bagātais miljards". Taču aizmirstam, ka pārējie miljardi dzīvo nabadzībā un ir priecīgi, ka viņiem vispār ir maizes darbs. Vairumam cilvēku šajā pasaulē jautājums nav par to, kādu profesiju izvēlēties, bet gan – vai man būs maizes darbs. Tas atkal parāda to, ka mēs nekontrolējam situāciju, mūs nosaka vieta, kur esam dzimuši.

Rietumu sabiedrībā popkultūras ietekmē cilvēki ir noticējuši, ka ir "saņņu profesija", ka atliek tikai to atrast un izvēlēties. Tā, protams, ir ilūzija. Vairumam cilvēku, kā jau sacīts, vienīgais jautājums ir par to, vai būs maizes darbs, nevis kādu darbu izvēlēties. Šai skaudrajai realitātei, kas, starp citu, ir bieži sastopama arī bagātajā Rietumu sabiedrībā, vajadzētu mūs nosēdināt no saņņu mākoņiem uz zemes. Vai tad Latvijā, piemēram, pēc 40 gadiem zaudējot darbu, bieži nav tā, ka darbu vairs nevar atrast un cilvēks ir gatavs veikt jebkādu darbu, ar kuru nopelnīt dienšķo maizi? Kur tad paliek slavinātā izvēle? Kur paliek "saņņu profesija"?

Protams, kristiešiem ir pārliecība, ka "visas lietas nāk par labu tiem, kas pēc Viņa mūžīgā nodoma ir aicināti" (Rm 8:28). Arī dzīve trūkumā, gadījuma darbi, atkarība no valsts pabalstiem. Stāvoklis sabiedrībā, popularitāte vai pasaulīga atzīšana Dievam neko nenozīmē, tāpēc mēs nesagaidām, ka Viņš par to parūpēsies.

Šeit atkal citāts no Vīta grāmatas: "Tas Kungs dara nabagu un dara bagātu, Viņš pazemo, un Viņš paaugstina" (1Sam 2:7). Dažkārt Viņš var pazemot izmanīgu, ambiciozu koledžas jaunekli, liekot viņam darīt noderīgu lietu – nodarboties ar atkritumu savākšanu. Dažkārt Viņš var paaugstināt neizglītotu lauku jauni, kas kļūst par bagātu kompānijas īpašnieku. Kaut arī mums patiešām ir jāstrādā un jāplāno, galu galā visā, kas mums ir, un tajā, kādu amatu ieņemam, mēs paliekam pilnībā atkarīgi no Dieva."

.. Mēs neizvēlamies, cik mums būs bērni, jo vienīgais, ko varam izvēlēties, ir dzīvi bez bērniem. Un beigu beigās mēs arī neizvēlamies ticēt Kristum, bet mēs tiekam aicināti. ..

Domājot par strādāšanu, ir viena svarīga lieta, kas attiecas uz atpūtu jeb sabata dienu. Darbs var kļūt arī par elku, un vislabāk to var diagnosticēt pēc tā, ja nespējam atlicināt laiku lūgšanām un Dieva vārdu pārdomāšanai jeb sabata svētišanai. Draudzes mācītāji no cilvēkiem visbiežāk dzird šādu atvainošanu par reto baznīcas apmeklējumu: "Mācītāj, visu šo laiku bijām ļoti aizņemti savos darbos." Vairumā gadījumu šos vārdus vajadzētu pārfrāzēt šādi: "Mēs visu šo laiku esam vergojuši citiem dieviem."

Mārtiņš Luters par sabata dienu raksta ("Par labajiem darbiem"), ka "mūsu grēcīgā daba ļoti nevēlas nomirt un būt pasīva, tāpēc diena, kurā tai ir jāatpūšas no darbiem un jāmirst, ir visrūgtākā diena."

Sabatā strādā Dievs, kamēr mēs atpūšamies un saņemam no Viņa dāvanas. Šāda ir ticības darbība. Tā pieprasa paļauties, ka Dievs ir tas, kas rada dzīvību, nevis mēs, tāpēc periodiski varam atpūsties un atstāt visas lietas Viņa rokās. Ja nespējam to izdarīt, tad tas ir vislabākais pierādījums, ka mūs ir satvēris elks; mēs domājam, ka tas dos dzīvību, taču realitātē mēs tiekam nodzenāti, pieprasot 24/7 kalpošanu. Atpūtas diena var būt rūgtas zāles mūsu grēcīgajai dabai, jo tā nozīmē palaist vaļā šo darba elku.

7. Darbošanās aicinājumos izslēdz lielīšanos un augstprātību

Jau iepriekšējais citāts norāda uz kādu problēmu aicinājumā, proti, lielīšanos un augstprātību. Ir teiciens: paēdušais nesaprot izsalkušo. Tas vēl būtu maigi teikts. Cilvēki, kas ir sasnieguši augstu pakāpienu karjerā, pret pārējiem izturas kā pret pelēko masu, kuriem neesot gribaspēka, kuri ir slinki un paši vainīgi pie sava nožēlojamā stāvokļa. "Es pats visu esmu sasniedzis," saka šie veiksmīnieki, un Dieva acīs viņi patiešām ir smieklīgi un nožēlojami. Viņi neaptver to, ka viss ir no Dieva žēlastības, visu viņi ir saņēmuši kā dāvanu un nav iemesla lielīties un runāt par saviem nopelniem. Viņi nesaprot to, ka vienā brīdī tie var tik pazemoti un padarīti nabagi, kā tas bieži arī ikdienā notiek.

Taču šim stāstam ir arī otra puse. Tiem, kas, no veiksmīnieku puses raugoties, ir pelēkā masa, nav iemesla krist izmisumā un bezcerībā, jo nekas nav atkarīgs no cilvēka gribēšanas un skriešanas, bet no Dieva žēlastības. Apustulis Pāvils saka (Flp 4:12–13): "Es protu būt zems, protu arī dzīvot pilnībā; nekas man nav svešs, protu būt paēdis un izsalcis, dzīvot pilnībā un ciest trūkumu. Es visu

spēju Tā spēkā, kas mani dara stipru." Mēs visi, bagātie un nabagie, izglītotie un analfabēti, veiksmīnieki un neveiksmīnieki, esam daļa no Dieva plāna, kas mums ir noslēpums un neizdibināms. Tāpēc, kad sokas, nav iemesla lielīties, un, kad neveicas, nav iemesla krist izmisumā. Tas Kungs mūs dara stiprus! Un atcerēsimies iepriekš rakstīto, ka visi aicinājumi, pilnīgi visi ir svēti un garīgi aicinājumi Dieva acīs.

Līdzīga lielīšanās problēma ir vienmēr bijusi kristīgajās draudzēs. Jau pirmajā gadsimtā apustulis Pāvils raksta korintiešiem (1Kor 12:21–26): "Acs nevar sacīt rokai: man tevis nevajag, – vai atkal galva nevar sacīt kājām: man jūsu nevajag. Bet taisni tie miesas locekļi, kas liekas esam nespēcīgākie, ir sevišķi vajadzīgi. Bet, kas mums miesā izliekas mazāk cienījams, tos mēs ietērpjam sevišķā godā; un mūsu nepieklājīgie locekļi dabū sevišķu godu. Bet pieklājīgajiem tas nav vajadzīgs. Bet Dievs miesu ir tā sastādījis, ka mazāk cienītam loceklim piešķir lielāku cieņu, lai neceltos miesā šķelšanās, bet locekļi satīcīgi gādātu cits par citu. Un, kad viens loceklis cieš, tad visi locekļi cieš līdzīgi; vai, kad viens loceklis top godāts, tad visi locekļi priecājas līdzīgi."

Apustulis Pāvils runā par harmoniju starp draudzes locekļiem, salīdzinot to ar harmoniju, kāda pastāv starp dažādiem ķermeņa locekļiem. Nav iedomājama situācija, kad viens no locekļiem sacītu, ka man nevajag citus, pietiek ar mani. Tieši otrādi, ķermenī ir brīnišķīga harmonija un tik liela vienotība, ka, ciešot vienam, cieš pārējie, ka, pagodinot vienu, visi pārējie priecājas līdzīgi.

8. Izpratne par dažādiem aicinājumiem ir cieši saistīta ar Dieva "apklāšanos" un "maskām"

Grēcīgais cilvēks nedrīkst redzēt Dieva vaigu un Dieva godību, jo tad tam ir jāmirst (2Moz 33:20). Dieva svētuma klātbūtnē nešķīstajam grēciniekam ir jāsaded. Tāpēc Dievs vienmēr apslēpj sevi, aplāj sevi, darbojas aiz maskām. Viņš glābj mūs, kļūdamas par patiesu cilvēku. Viņš uzrunā mūs caur saviem praviešiem, apustuļiem, mācītājiem. Viņa balss ir ietverta Svēto Rakstu vārdos. Savu žēlastību Viņš sniedz Kristības ūdenī, Vakarēdiena maizē un vīnā.

Tāpat tas ir ar Dieva slēpšanos aiz dažādiem cilvēku aicinājumiem. Džīns E. Vīts ("Krusta garīgums") raksta: "Dievs sevi apslēpj, bieži vien lietās, kurās mēs vismazāk to gaidām, – krustā sistā noziedzniecā, grāmatā, ūdenī, maizē, vīnā, uzblīdušā mācītājā, pārbaudījumos un ciešanās, cilvēkos, kuri strādā un audzina savus bērnus. [...] Ir vēl kāda vieta, kur Dievs ir apslēpts: ikdienas dzīve. Zviedru teologs Einars Billings grāmatā "Mūsu aicinājums" izteicās par to, ka mēs sliecamies ieraudzīt garīgu nozīmi neparastajā – brīnumos, mistiskā pieredzē, pārpasaulīgā ekstāzē –, bet nepamanām ikdienišķo lietu garīgo nozīmi. Taču saskaņā ar krusta garīgumu ikdienas rutīna, kurā pelnām naudu iztikai, iepērkamies, esam labi pilsoņi un pavadām laiku kopā ar savu ģimeni, ir joma, kurā Dievs darbojas caur cilvēkiem. Vecākus, zemniekus, strādniekus, karavīrus, tiesnešus, tirgotājus un tiem līdzīgos Luters dēvēja par Dieva maskām."

Vīts šeit atsaucas uz Mārtiņu Luteru, kuru būt vērts plašāk citēt no viņa skaidrojuma par 147. psalmu. Lūk, vairāki citāti: "Dievs viegli varētu dot tev graudus un augļus bez tavas aršanas un stādīšanas. Bet Viņš nevēlas to darīt. [...] Kas gan cits ir mūsu darbs Dievam – vai tas būtu laukos, dārzā, pilsētā, mājā, kara laikā vai valdībā, ja ne tikai bērna izrāde, caur kuru Viņš vēlas dāvēt savas dāvanas laukos, mājās un visur citur? Tās ir Dieva maskas (*Larvae Dei*), aiz kurām Viņš vēlas palikt paslēpts un veikt visu."

"Mums ir teiciens: Dievs dod katru labu lietu, bet ne jau pamājot ar roku. Dievs dod visas labās dāvanas; bet tev jāliek roka uz bulļa ragiem."

"Izgatavo sētas un vārtus un ļauj Viņam tos nostiprināt. Strādā un ļauj Viņam dot augļus. Valdi un ļauj Viņam piešķirt savu svētību. Cīnies un ļauj Viņam dot uzvaru. Sludini un ļauj Viņam iegūt sirdis. Ņem vīru vai sievu un ļauj Viņam radīt bērnus. Ēd un dzer un ļauj Viņam tevi barot un stiprināt. Un tā tālāk. Visos mūsu darbos Viņš darbosies caur mums, un Viņam vienīgajam piederēs gods no tā."

No šiem citātiem mēs varētu izdarīt vairākus secinājumus. Vispirms, Dievs par mani rūpējas, izmantojot cilvēkus, kuri darbojas dažādos aicinājumos. Aiz katra cilvēka, kuru ikdienā sastopam, ir paslēpies Dievs. Tāpēc nav jāgaida uz brīnumiem, jo tie jau notiek ik uz soļa mūsu ikdienas rutīnā.

Otrkārt, līdzīgi Dievs izmanto mani dažādos aicinājumos, lai rūpētos par citiem cilvēkiem. Arī es esmu maska, aiz kuras paslēpies Dievs. Tas, protams, uzliek lielu atbildību un nopietnību mūsu aicinājumos, lai arī caur mums atspoguļotos Dieva rūpes un mīlestība par savu radību.

Treškārt, šāds Dieva darbošanās veids cilvēkam arvien ir bijis par apgrēcību. Vai tiešām Dievs par mani rūpējas, jo es taču pats visu nopelnu ar savām rokām? Vai tiešām Dievs ir, ja es neredzu Viņa vaigu? Es jūtos droši tikai tad, ja man būs daudz naudas, jo to vismaz var aptaustīt un redzēt, bet Dievu nevar! Mārtiņš Luters savā skaidrojumā par Pāvila vēstuli galatiešiem raksta par to, ka dabiskais cilvēks nespēj atšķirt Dieva attēlu no paša Dieva. Proti, visa radība ir Dieva attēls, taču pasaule to nespēj ieraudzīt. Tāpēc, "kad mantrais dzird, ka cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes, – tāds cilvēks ēd tikai maizi, bet nesaskata maizē Dievu, jo prot saskatīt tikai attēlus. Tāpat viņš izturas pret zeltu un citām radītām lietām; viņš jūtas drošs tikai tik ilgi, kamēr spēj paturēt šīs lietas, bet, kad to pietrūkst, viņš krietni izmisumā. Tādēļ mantrais godina un pielūdz nevis Radītāju, bet radību, nevis Dievu, bet savu vēderu." Tik tālu Luters.

Pārdomājot par maskām, ir vēl viena vērtīga nianse, kuru Luters piemin Galatiešu komentārā, skaidrojot Pāvila vārdus: "Bet, cik es tagad dzīvoju miesā, es dzīvoju ticībā uz Dieva Dēlu." Luters raksta: "Tas nozīmē: es gan dzīvoju miesā, taču šo dzīvi, kas manī rit – lai cik liela vai maza tā būtu –, es vairs neuzskatu par dzīvi, jo patiesībā tā nav īstā dzīve, bet tikai dzīves maska, zem kuras dzīvo kāds cits, proti, Kristus, kas patiesībā ir mana īstā dzīve, kuru tu neredzi, bet tikai dzirdi, gluži kā dzirdi vēju, bet nezini, no kurienes tas nāk un kurp dodas (Jņ 3:8). Tāpat tu redzi, ka es runāju, ēdu, strādāju, guļu, tomēr tu neredzi manu īsto dzīvi, jo šīs dzīves laikā es gan dzīvoju miesā, tomēr nedzīvoju no miesas, nedz pēc miesas, bet dzīvoju ticībā – no ticības un pēc ticības."

Tātad ne tikai citi cilvēki ir maskas aiz kurām paslēpies Dievs, ne tikai es esmu maska, aiz kuras paslēpies Dievs, bet visa mana dzīve ir maska, aiz kuras dzīvo mans Kungs un Glābējs!

Turpinājums nākamajā žurnāla numurā.

“Mazbērni” un draugi par misionāri Annu Irbi jeb Piedzīvojums Anglijā

*Kristīna Ēce, LELB evaņģēliste,
LU Teoloģijas fakultātes doktorante*

Pagājušā gada vasaras sākumā Latvijā tika saņemta ziņa, ka Anglijā mūžībā ir aizgājusi Violeta Stīvena. Tas iesāka notikumu virkni, kuru rezultātā 2023. gada novembrī devos uz Angliju, lai parūpētos par misionāres Annas Irbes atstāto materiālu nogādāšanu uz LELB arhīvu*, kā arī runātu ar tiem vēl dzīvajiem lieciniekiem, kuri satikuši Annu Irbi savā dzīvē un kalpošanā.

Pēc atvaļinājuma Latvijā Anna Irbe atgriezās Indijā 1932. gada beigās ar finansēm no Rīgas, lai nopirktu 7,7 ha zemes ap 3 km attālumā no Kinatukadavu ciemata starp Polači un Koimboras pilsētām. Misijas stacija tika iesvētīta 1933. gada 5. martā, dodot tai nosaukumu Karunagarapuri, kas nozīmē "Visžēlīgā Dieva ciems" vai "Vieta, kuru aplāj žēlsirdīgās rokas". Anna Irbe tur uzcēla vienkāršu ēku bāreņiem un atraitnēm, skolu, ambulanci, baznīciņu un ēkas darbiniekiem. Kā palīgu viņa aicināja mācītāju Gnanabišegamu Stīvenu. Kalpojot Karunagarapuri, viņa un viņa kundzes Meibelas ģimenē piedzima Violeta, Džons, Amaladass, Deizija un Leslijs. Anna Irbe palīdzēja mācītājam Stīvenam audzināt bērnus, un bērni Annu sauca mīļvārdā "vecmāmiņa" (*granny*), tā arī viņu dēvēšu tālāk šajā rakstā. Kā vecākā meita Violeta palīdzēja tēvam misijas darbā, it īpaši pēc tam, kad Anna Irbe jau bija pensijā, kā arī turpināja mācītāja Stīvena darbu Karuneipuri fondā, kas darbojās Siruganurā un Toludūrā. Tādēļ pie viņas glabājas Annas Irbes materiāli, ko pēc Violetas nāves viņas vīrs Ričards vēlējās nodot Latvijas evaņģēliski luteriskajai Baznīcai.

Es pate savas Karu-nagarapuri mājas verandā...

Anna Irbe: "Es pate savas Karu-nagarapuri mājas verandā..."

Es tikos ar Violetas Stīvenas vīru Ričardu Hūperu, Violetas draudzeni no Anglijas Dženetu Bedfordu, Džonu un Vidžaju Stīveniem, kā arī ar Lesliju Stīvenu. Kā pirmā runās un dalīsies atmiņās Dženeta, jo viņa ir kā saite starp Violetu, Annu Irbi un Indiju, Ričardu un arī Angliju.

Dženetas stāsts

Es devos uz Indiju 1960. gadā, lai mācītu skolā Nilgiri kalnos. Skola tika dibināta apmēram 20 gadus iepriekš, lai izglītotu misionāru bērnus. Tā bija ļoti internacionāla cilvēku grupa. Skolā strādāja arī Violeta. Tā bija britu sistēma, kad bērnus nosūta uz internātskolu un divas reizes gadā viņi var doties mājās pie vecākiem. Tā bija laba, laimīga skola. Visiem skolotājiem un personālam, gandrīz simts cilvēkiem, pildot savus pienākumus, bija jāved bērni pie vecākiem visā Indijā, tāpēc mums bija bezmaksas braucieni ar vilcienu. Tā nu mēs ar Violetu brīvdienas pavadījām kopā. Bet vecmāmiņa (Anna Irbe) tajā laikā dzīvoja ap 10 km, manuprāt, lejup, pie mājas, kuru sauca "Eureka". Internātskolā bija ļoti smagi jāstrādā, bet dažreiz mums bija brīvas pēcpusdienas kopā ar Violetu, un tad viņa paņēma mani un citus britu darbiniekus, lai satiktu vecmāmiņu.

Violeta ieradās Lielbritānijā un šeit dzīvoja daudzus, daudzus gadus. Viņa devās uz Indiju brīvdienās arvien vairāk tāpēc, ka viņas tēvs kļuva vājāks, lai turpinātu darīt darbu, ko viņš bija iesācis. Violeta varēja doties pensijā 60 gadu vecumā, bet viņai ļoti patika pienākumi Indijā – palīdzēt imigrantiem un mācīt dabaszinības un matemātiku. Tāpēc Violeta aizgāja pensijā, kad sasniedza 65 gadu vecumu. Es jau biju pensijā un gribēju palīdzēt – dot iespēju bērniem audzēt bioloģiskos dārzeņus baznīcām un kopmītnēm, kas tur apkārtne bija. Tāpēc aicināju arī Ričardu atbraukt uz Indiju, lai viņš palīdzētu ar savām lauksaimniecības un arī celtniecības prasmēm. Violeta Indijā izveidoja trīs viesu istabas uz baznīcas plakanā jumta, lai cilvēki varētu tur palikt, tur uzturējās ļoti daudz cilvēku. Violeta atzina, ka

tas bija labākais, ko viņa bija izdarījusi, izveidojot šo viesu namu virs baznīcas. Vēl viņa teica, ka tā patiesībā bija vecmāmiņas ideja – būt atvērtam un draudzīgam pret visiem. Atceros, cik ļoti Violeta bija apbēdināta, kad vecmāmiņa nomira...

Violeta bija ārkārtīgi ģimeniski domājoša, vienmēr palīdzot citiem šeit, Anglijā, un palīdzot tikt uz kājām tur, Indijā. Viņa ļoti iedvesmojās no vecmāmiņas. Vecmāmiņa nepārcēlās atpakaļ uz Latviju nevis tāpēc, ka nevarēja, bet tāpēc, ka patiesi jūta, ka ir radīta, lai būtu Indijā. Violeta pabeidza skolotāju apmācību un ieguva grādu matemātikā un dabaszinībās, un domāja, ko darīt tālāk brīvdienās. Un viņa izvēlējās būt kopā ar vecmāmiņu. Vecmāmiņa pazina daudzus cilvēkus, arī minētās skolas direktori, tāpēc viņa ieteica Violetu kā jauno skolotāju.

Es vecmāmiņu vairāk iepazīnu netieši. Viņa visiem mācīja: sēj to, ko esi saņēmis. Patiesībā, kad man tagad ir jādomā, es nezinu, vai esmu satikusi vecmāmiņu vai man prātā ir tikai ļoti spilgta aina. Atmiņa ar mani spēlē jokus... Bet es domāju, ka redzēju viņu, vecu vārgu dāmu, kas patiesībā bija daudz jaunāka, nekā es esmu tagad, – es nejutos veca vai sakritusies, man ir 88 gadi. Šī vecā vārgā dāma Anna gatavojās ēst vienkāršu ēdienu, lai kam Indijas rīsus. Un kāds pirms ēšanas teica galda lūgšanu. Ārā bija dārzs. Tur auga daži greipfrūti, bet patiesībā tas bija pomelo. Tās ir labākās atmiņas, kas man ir par vecmāmiņu. Un, tā kā šī tikšanās notika 1960. vai 1961. gadā, rēķinu, ka viņai tolaik bija apmēram 71 gads. Bet, protams, tā kā viņa bija stāigājusi basām kājām un kailu galvu tajā ārkārtīgajā karstumā, viņa ātri vien varēja sākt izskatīties vecāka par saviem gadiem.

Stāstu turpina Ričards

Violeta piedzima Indijā, Tamilnādā, misijas stacijā Karunagarapuri. Tajā laikā tā bija Madrasas prezidentūra. Viņa tur uzauga un devās mācīties katoļu pamatskolā Kunūrā. Es no Jaunzēlandes atbraucu uz Angliju 2000. gadā uz sešiem mēnešiem, lai redzētu, no kurienes nāk mani senči. Man bija dārzkopības bizness, pirms tam biju lauksaimnieks. Dženeta ieteica man palīdzēt Violetas darbā Indijā. Tad Violeta sāka man zvaniņus uz Jaunzēlandi. Viņa ceļoja turp un atpakaļ no Anglijas uz Indiju. Pēc došanās pensijā viņai bija vairāk laika būt misijas fonda valdē. Galu galā mēs apprecējāmies. Pie mums ir viesojušies vairāki latvieši, gan no luterāņu, gan Vasarsvētku draudzēm. Anna Irbe un viņas dēls Kirils. Viņa bija pieķērusies Kirilam. Tomēr bija atšķirība – viņš deva priekšroku dzīvei Anglijā, bet viņa māte Indijā stāigāja basām kājām...

Džona Stīvena atmiņas par Annu Irbi

Mums teica, ka pirms došanās uz Indiju vecmāmiņa tika nosūtīta uz Angliju, lai mācītos angļu valodu. Viņa strādāja Kadberijas šokolādes rūpnīcā Birmingemā un apmeklēja Vudbrukas koledžu. Par koledžu gan neesmu pārliecināts, bet viņa noteikti ieradās Anglijā un strādāja Kadberijā. Viņa mums vienmēr stāstīja par lielajiem cukura gabaliem, kas viņai bija jālauz. Mēs nezīnām, cik ilgi viņa sabija Anglijā. Pēc tam viņa devās misijā uz Indiju.

Vēl vecmāmiņa stāstīja par savu vīru, kurš bija politiski iesaistīts kā krievu dižciltīgais. Viņa stāstīja, ka boļševiku laikā Krievijā viņiem bija jābēg. Bēgšanas laikā vīrs smagi

Annas Irbes "mazbērni" Džons un Vidžaja Stīveni ...

... un Leslijs Stīvens. Anglija, 2023. gada novembris Foto – Kristīna Ēce

saslīma ar tīfu un nomīra. Vecmāmiņa teica, ka citādi boļševiki viņu tik un tā būtu nogalinājuši.

Es gāju pamatskolā Koimborā, man bija jādzīvo internātā. Violetai arī. Man bija četrarpus gadu, kad vecāki mani ielika internātskolā, bet Violeta gāja meiteņu skolā. Es tur pavadīju tikai vienu gadu, tad devāties uz Kunūru. Mans tēvs nopirka tur māju, ko nosauca "Eureka". Vecmāmiņa tad devās pensijā, tāpēc viņa pārcēlās tuvāk mums. Tēvs māju nopirka, lai vecmāmiņa varētu pieskatīt mani un manu ģimeni, lai es varētu iegūt izglītību Kunūrā. Dzīvojām kopā ar vecmāmiņu, mums bija divi bērni. Mana sieva Vidžaja pieskatīja vecmāmiņu. Ak, viņa bija ļoti spītīga! Tas bija no 1968. līdz 1970. gadam. Pēc tam vecmāmiņa devās pie mana brāļa Amaladasa, bet viņa tur nespēja iedzīvoties – ātri sasaiņoja somas un devās uz Tričī pie maniem vecākiem.

Viņa palika Tričī kopā ar maniem vecākiem. Kad vecmāmiņa salauza gurnu, viņu aizveda uz Tirupaturu, uz misijas slimnīcu. Viņa man atsūtīja telegrammu, ka situācija ir nopietna. Bet man tajos laikos bija grūti aizbraukt no Anglijas, nebija naudas, lai turp dotos. Tas bija 1973. gadā. Un tad Tirupaturā viņa nomīra un tur arī ir apglabāta.

Misijas stacija Karunagarapuri atradās kopš 1933. gada. Tur bija divi namiņi – misijas namiņš, ko uzcēla Anna Irbe, un mazāks namiņš. Mācību gads Kunūrā ilga tikai deviņus mēnešus, un tad sekoja trīs mēnešu brīvdienas. Un šos trīs mēnešus mēs pavadījām misijas stacijā, kur mūs audzināja vecmāmiņa. Redzat, mans tēvs bija mācītājs, un mana māte bija pamatskolas direktore, kuri dzīvoja tajā pašā misijas stacijā, tāpēc vecmāmiņa tēvam teica: es audzināšu tavus bērnus! Vec-

māmiņa mūs pieskatīja arī vēlāk Kunūrā. Viņa tobrīd jau bija pensijā, aizgāja pensijā 60 gadu vecumā un rūpējās par mums. Uz Kunūru mēs devāmies 1947. gadā, kur sabiju līdz 1954. gadam. Atceros, vecmāmiņai vienmēr apkārt bija cilvēki.

Džona stāstam pievienojas Vidžaja

Manas visspilgtākās atmiņas par vecmāmiņu ir no 1968. līdz 1970. gadam. Mums bija jādodas uz Madrasu, jo Džonam bija pēcdiploma studijas. Vecmāmiņa teica: "Ak, es nākšu jums līdzi, jo Džons vēl nevar nopelnīt naudu. Viņš ir students, tāpēc es apmaksāšu visus izdevumus." Mēs īrējām māju un dzīvojām kopā. Tā es divus gadus dzīvoju pie viņas un iemācījos visu, ko varēju. Es vienkārši uzņēmu no viņas visādā ziņā visu dzīvīgo kopumu. Jo Džonam bija doma braukt uz ārzemēm. Vecmāmiņa man iemācīja, kā pareizi veidot attiecības, kā izturēties pret cilvēkiem, kā runāt, un citas lietas. Es negāju angļu skolā, un vecmāmiņa teica: es tevi apmācu kā princesi. Un, kad tu kaut kur iesi, tev veiksies labāk nekā Īstajai princesei.

Viņa toreiz mēdza teikt, ka esot veca. Vecs nozīmēja, ka viņai bija 74 gadi. "Ak, es esmu veca! Tu dod nabagiem, kurus pazīsti, nabaga cilvēkiem, es neko negribu, viņiem vajag vairāk." Vecmāmiņa pat atteicās ēst. Taču viņai patika spēlēt *Scrabble*^{**}, un ko es darīju: uztaisīju lielu krūzi un piepildīju to ar tīru pienu un ieliku mazliet kafijas. Pagatavoju arī sviestmaizes, kuras sagriezu mazos gabaliņos, un sakārtoju tos visapkārt galdam. Un vecmāmiņa, spēlējot *Scrabble*, pati nemaz nepamanīja, ka ēd tos maizes kumosus un dzer pienu... Kad vecmāmiņa bija paēdusi, tad Džons teica: "Vecmāmiņ,

man šķiet, ka esmu kaut ko aizmirsis. Ak, man ir jāiet! Turpināsim rītdien, vai drīkst?" Vecmāmiņa piekrita. Tā nu es viņu pabarāju – katru dienu. Tā turpinājās divus gadus, kamēr mēs tur bijām.

Vecmāmiņa man mācīja arī valodu. Mēs spēlējām *Scrabble*, un viņa uzlika vārdu, kuru es nezināju. Sacīju: "Vecmāmiņ, vai tas ir īsts vārds?" Un viņa teica – jā, tā ir. "Ko tas nozīmē?" Vecmāmiņa atbildēja: "Skaties šo grāmatu, to sauc par vārdnīcu, apskaties pati. Jo, ja es saku, tas no vienas auss otrā, bet, ja lasa, tas iet tieši uz smadzenēm un tur paliek." Tā viņa mani mācīja. Un iemācīja ārkārtīgi daudz!

Madrasā bija īpašs pārtikas veikals, kur varēja nopirkt Eiropas pārtiku. Un mēs to viņai pirkām. Ak, kā viņai tas patika! Viņa to izbaudīja. Taču tas bija vienīgais, kā viņa sevi iepriecināja. Viņa nepirka sev jaunas drēbes. Es teicu vecmāmiņai, ka mēs iesim un nopirksim viņai vēl vienu kleitu. Viņa atbildēja: "Nē, dodiet naudu nabagiem. Es nevēlos, ka jūs tērētu naudu man." Tā es iemācījos arī šūšanu. Vecmāmiņai viens plecs bija augstāks par otru. Tāpēc es nopirku audumu, uzmērīju un uzšuvu viņai kleitu. Viņa teica: "Kāpēc tu to iegādājies?" Sacīju, ka pati to uzšuvu, tad viņa samierinājās: "Labi, es to valkāšu."

Tie man bija divi labākie gadi Indijā! Vecmāmiņa man atvēra acis. Tā bija ļoti, ļoti laba dzīvošana kopā ar viņu. Es daudz ko iemācījos. Tā bija privilēģija. Es teiktu, ka Dievs mani sūtīja uz Madrasu, jo pirmos trīs mūsu laulības gadus man nebija nekādas saskares ar vecmāmiņu. Un tikai mūsu dzīves pēdējos divus gadus vecmāmiņa pie mums palika. Savā dzīvē nekad neesmu sastapusi nevienu tādu kā vecmāmiņa, kas tik ļoti sevi veltītu citiem, nevis rūpētos par sevi.

Atmiņu stāstījumu noslēdz Leslijs

Mūsu ģimene ir bijusi kristieši vairākās paaudzēs. Noteikti zinu, ka mana tēva tēvs bija kristietis, varbūt paaudze pirms tam. Es vienmēr domāju, ka man vajadzētu pajautāt tēvam noteiktas lietas, bet tas nekad nenotika. Man ir angļu vārds, un es brīnos, kāpēc man deva vārdu *Leslie*. Varētu būt Leslija Ņūbigina dēls, kurš kalpoja Indijā, kad vecmāmiņa tur kalpoja. Bet man ir arī indiešu vārds. Meitenēm un Džonam ir arī angļu vārdi – Violeta un *Daisy*. Bet brālis, kurš palika Indijā, vienmēr bija pazīstams ar savu indiešu vārdu Amaladass. Violeta faktiski nekad neizmantoja savu indiešu vārdu Janaki, viņa vienmēr bija pazīstama kā Violeta Stīvena. Un mani vienmēr sauca par Lesliju.

Tas pats ar vecmāmiņu, kura nekad neatgriezās Eiropā. Viņa būtu varējusi izvēlēties būt kopā ar savu dēlu Kirilu. Viņš bija izmēģinājumu pilots Zambijā. Dēls lūdza viņu atgriezties Apvienotajā Karalistē, lai dzīvotu kopā ar viņa ģimeni, bet viņa atteicās. Lielbrītnijā viņa bija dzīvojusi un mācījusies māsīnības. Viņa jautāja: "Kāda jēga turp doties, man tur nekā nav. Manas mājas ir Indijā." Tā viņa palika Indijā. Starp viņu un dēlu nebija lielas spriedzes, viņš vienkārši gribēja, lai vecmāmiņa atgriežas, bet citādi spriedzes nebija. Kamēr biju Indijā, Kirils ieradās divas reizes. Mēs visi devāmies brīvdienās uz Indijas dienvidu daļu. Viņš atveda līdzi savu sievu Silviju, kura bija angliete, bet nedomāju, ka viņa vecmāmiņai patika. Nedomāju, ka viņa bija tik izglītota un tamlīdzīgi. Vecmāmiņa neko neteica, bet to varēja skaidri redzēt...

Vecmāmiņa par Indiju mēdza teikt: "Tā ir mana ģimene." Un es domāju, ka savā ziņā tā arī bija – tik ilgi dzīvojot tur, viņa pazina cilvēkus, viņa zināja valodu. Un savā ziņā viņa bija diezgan neatkarīga persona. Viņa bija ļoti neatkarīga un spītīga. Mans tēvs bija spītīgs, un dažās lietās viņa bija spītīga. Es domāju, ka viņa bija spītīga tāpēc, ka zināja, ko vēlas. Un zināt, viņa bija ieaugusi Indijā. Tā viņai deva otru dzīvi. Viņa nekad nebija sarūgtināta. Viņa nekad nemēdza teikt: "Ak vai, smagā dzīve pagājusi, mans vīrs ir nogalināts un dēls nomiris..." Viņa vienmēr bija klātesošs kristīgais gars, un viņas misija un kalpošana bija palīdzēt citiem. Domāju, ka tas viņu aizrāva.

Viņa nekad daudz nerunāja par dzīvi Latvijā. Vienīgā reize, kad no viņas kaut ko dzirdēju, bija, ka viņa esot bijusi tik laimīga, kad kāda brauciena laikā vilcienā Kirilam nav

bijis labi. Krievijas armija apturēja vilcienu un pārbaudīja dokumentus, bet, tā kā dēls bija slimības murgos, viņš nevarēja parunāt. Un tāpēc neviens viņus nepārbaudīja, un kareivji nezināja, kas viņi bija. Vecmāmiņa teica, ka pretējā gadījumā viņi būtu aizturēti, lai nevarētu doties uz Rietumiem. Tā bija vienīgā reize, kad viņa par to runāja. Es nezinu, kāpēc viņa neko nestāstīja par Latviju. Bet viņai bija fotogrāfijas, arī tēva fotogrāfijas. Vecmāmiņa brīvi pārvaldīja angļu valodu. Vecmāmiņai Indijā bija grāmatas arī krievu valodā, kuru viņa brīvi pārvaldīja.

Vecmāmiņa bija ļoti stingra. Viņa mums iemācīja sēdēt pie galda, galda etiķeti. Pie viņas es iemācījos daudz ko, it kā vienkāršas lietas. Kad tu atbrauc uz Rietumiem, tu tiec vērtēts, kā sēdi pie galda, kā sarunājies ar cilvēkiem. Viņa vienmēr teica: "Noņem elkoņus no galda, neliec uz tā elkoņus." Un mums vajadzēja visu apēst, jo uz šķīvja neko nedrīkstēja atstāt. Tas bija labs ēdiens, viņa patiešām gatavoja daudz Rietumu ēdienu. Un tas ir interesanti, jo, kad ieradās Anglijā, man bija jāstrādā ar daudziem dažāda līmeņa cilvēkiem, un vecmāmiņas audzināšana un viņas iemācītās manieres man palīdzēja.

Laiks, kad vecmāmiņa ieradās kā misionāre, norisa impērijas laikā. Un tā bija cita pieeja misijai. Liela daļa no tās bija "pagānu atgriešana". Tas nozīmēja mainīt kultūru un valodu – runāt angļiski, nēsāt citu apģērbu. Domāju, ka vecmāmiņa bija unikāla ar to, ka viņa iemācījās valodu. Es nekad neesmu dzirdējis viņu runājam par vietējo iedzīvotāju atšķirībām. Un nedomāju, ka viņa bija par iedzimto atgriešanu tā, kā runāja angļikāņu Baznīca. Viņa bija par kristīgo misiju, par kalpošanu, un tāpēc, kad mans tēvs un viņa sāka misiju Karunagarapuri un nopirka tos 7 hektārus, tā bija par skolas izveidi, par atraitņu māju veciem cilvēkiem. Viņa vairāk bija par lūgšanu, par meditāciju, par to, kā palīdzēt cilvēkiem un nabadzīgajiem.

Tas bija diezgan interesanti – mans tēvs un vecmāmiņa abi ļoti cieši strādāja kopā. Viņš bija mācītājs, bet Anna Irbe vairāk nodarbojās ar misijas izveidi, vīziju, kā to attīstīt, un es domāju, ka tas ļoti atšķīra viņas kalpošanu. Domāju, ka viņas pieeja daudz vairāk rādīja kristīgās mīlestības piemēru, un tāpēc nāca daudz cilvēku. Pat tad, kad viņa bija Kunūrā, daudzi cilvēki mēdza pie viņas nākt, lai viņu satiktu. Viņa bija neticami pacietīga. Atceros, kā viņa mēdza klausīties cilvēkos, visās viņu nepatikšanās un grūtībās. Un es domāju, ka tā bija viņas misija, nevis doma:

"Es tagad atgriezīšu divsimt dvēseles un tādā veidā kaut ko sasniegšu." Viņas attieksme pret cilvēkiem bija liecība, un tāpēc cilvēki viņu cienīja. Karunagarapuri es īsti neatceros, jo toreiz biju ļoti mazs. Bet es atceros, ka nāca visādi cilvēki, sēdēja un klausījās viņā. Viņa mēdza stāstīt daudz kristīgu stāstu no Bībeles un tamlīdzīgas lietas, bet viņa nekad nebija par to, lai kādu atgrieztu ar varu. Mans tēvs to darīja daudz vairāk.

Vecmāmiņa nekad neiejaucās. Jo tas ir tas, ko tu nevari izdarīt, – jūs nevarat mainīt kaut ko, kas ir tik dziļi iesakņots. Viņa savā ziņā bija ļoti gudra, jo viena no sliktākajām lietām, ko misionāri centās darīt, bija mēģinājums mainīt to, kas tiek darīts tieši kultūras jomā. Jūs nevarat teikt: "Es gribu, lai jūs pievērstos kristietībai, un es arī gribu, lai jūs pieņemtu visas Rietumu paražas." Tieši tā ir kļūda. Domāju, ka vecmāmiņai viss ļoti labi padavās, jo viņa to saprata. Viņa saprata, kā runāt ar cilvēkiem un visu pārējo. Un nedomāju, ka viņa mēģināja atklāti mainīt kultūru. Tā vietā viņa izglītoja meitenes. Un viņa pavadīja daudz laika, mācot meitenēm būt neatkarīgām. To es atceros. Tāpēc viņa mācīja viņām dažādas prasmes, piemēram, šūšanas prasmes utt. Vēl viena lieta – ja jūs kļūstat Indijā par atraitni, jūs esat pilnīgi atstumta no sabiedrības. Tā bija toreiz, tagad ir labāk. Tāpēc vecmāmiņa iekārtoja atraitņu māju un daudz darīja sieviešu labā. Viņa to darīja ļoti klusi, neradot lieku satraukumu.

Šodien tur joprojām darbojas sākotnējā misija. Arī skola joprojām pastāv, bet to pārņēma Tamilu evaņģēliski luteriskā Baznīca. Misija, ko mans tēvs sāka Karunepuri, arī joprojām turpinās. Violeta rūpējās par šo rajonu, bet es ar to vispār neesmu nodarbojies.

Tādas bija novembra tikšanās Anglijā un atmiņu stāsti par Annu Irbi – dziļi personīgi stāsti par mums tomēr samērā maz zināmo misionāri. Mēs varam būt pateicīgi Dievam par viņas dzīvi, par viņas liecību par Latviju un viņas ieguldījumu Indijā un ļoti konkrētos cilvēkos. ●

* Annas Irbes arhīvs ir rokas bagāžas koferīša lielumā un vēl gaida pētniekus!

** *Scrabble* ir vārdu spēle, kuru var spēlēt 2–4 cilvēki. Spēlētāji uz spēles galda liek kopā vārdus, izmantojot burtu plāksnītes (uz katras norādīts punktu skaits). Spēles beigās uzvar tas spēlētājs, kas sakrājis lielāko punktu skaitu. Vārdiem, tāpat kā krustvārdu mīklā, jābūt lasāmiem rindās no kreisās uz labo pusi, kā arī kolonnās no augšas uz leju. Spēli izgudroja amerikāņu arhitekts Alfrēds Bats 1938. gadā. Tā tiek pārdota 121 valstī, pieejama 29 valodās. Pasaulē ir ap 4000 *Scrabble* klubu.

Mēs katrs esam mazs zariņš uz pamatīga dzimtas koka

Piltenes iecirkņa vikārs **Āris Kronbergs** vairāk nekā 10 gadus pēta savu dzimtas koku.

Alnis Auziņš

Kā aizsākās tava interese?

Vispārīgi jautājumi radās pamatskolā. Mācoties Lutera Akadēmijā 2000. gadu sākumā, kāds docētājs, iespējams, Uldis Jumejs, rosināja šos jautājumus papētīt dziļāk. Ciltskoka veidošana ļauj ieraudzīt dzimtu, cilvēku darbības motivāciju, vērtības, problēmas, dzīves virziena tendences. Nopietni pētīt dzimtu pamudināja publicists Arnis Šablovskis, pirms gadiem desmit veidojot grāmatu "Slampē vilcieni vēl nepietur". Viņš bija atklājis, ka savulaik lielu ieguldījumu Slampes dzīves veidošanā devis mans vecvecēvs Voldemārs Kārlis Kronbergs, kurš, izrādās, bija dzimis tieši 100 gadu pirms manis, 1878. gadā. Bijis turīgs vecsaimnieks, ievēlēts Slampes pagasta padomē un Džūkstes evaņģēliski luteriskās draudzes padomē.

Pieķēros pētījumam, ko nebūtu paveicis bez Slampes pagasta atbalsta. Vairākkārt braucu uz Valsts arhīvu, un šis pakalpojums maksāja! Cīņīgi strādāju gadus divus. Vienu pētījuma eksemplāru iedevu pašvaldībai, kaut kas no tā iekļuva Arņa grāmatā. Tas bija liels atklājums visai mūsu ģimenei. Bijām patīkami pārsteigti par dzimtas pamatīgajām saknēm.

Uz dažiem jautājumiem esmu guvis atbildes, bet neatbildēto ir daudz. Kas bija Kronbergi Slampes pagastā? Jā, saimnieciski, sociāli, sabiedriski nozīmīgi ļaudis. Bet kāpēc

vērtīgo "Minsteru" īpašumu manam vecvecēvam uzdāvināja Vīkseles muižnieks? Un kāpēc tik latviskā vidē tik nelatvisks nosaukums – "Minsteri"? Izmantojot izdevību, gribu lūgt palīdzību dzimtas koka veidošanā, datu iegūšanā. Pricāšos, ja kāds atsauktos!

Vai vecvecēvs ir pēdējais tevis apzinātais Kronbergs?

Nē. Vēl daudz nenoskaidrota. Esmu aizracies līdz Voldemāra tēvam Kārlim (1854), viņa vectēvam Jurim (1827) un vecvecēvam Jēkabam (1767). Pērņvasar, kopjot dzimtas atdusas vietu Vīkseles kapos, paprāvu dzimtas kapa vietu ar 11 apbedījumiem vairākās paaudzēs, atklājām uz viena futrāļa uzrakstu "Juris Kronbergs"! Tas ir Voldemāra vectēvs. Starp citu, Voldemāra ierosme bijusi šos un arī Slampes kapus Latvijas pirmās brīvvalsts laikā iekļaut Džūkstes baznīcas apsaimniekošanā.

Tu esi pētījis tikai tēva zaru?

Jā. Mātes – vispārīgos vilcienos. Protams, gribētos pievērsties nopietnāk.

Vai internetā arī skaties? Vai mācītājs Gints Kronbergs nav tavs radagabals? Vai ir kādi negaidīti atklājumi?

Darbojos *Geni*. Par Gintu vēl nezinu, ne esmu runājis. Laika trūkums! Pētījuma laikā esmu iepazīsies jaunus radus. Esmu sazinājies ar Kuldīgas Kronbergiem. Viņi savulaik bijuši brīvmieņnieki, ar īpašām tiesībām. Vēl īpašs atklājums – mans vectēvs Fridrihs ir dienējis

Latvijas armijā jātnieku korpusā Daugavpils cietoksni. Vecvecēvs Voldemārs par labu saimniekošanu ir saņēmis Zemkopības ministrijas atzīnību ar ierakstu: "Zemkopības ministrijas 2. šķiras gada balva "Minsteru" saimniecībai 1929. gadā."

Vai rikojat dzimtas saietus?

Man ir trīs brāļi un viena māsa, sapulcējamies regulāri ar visiem bērniem katrreiz savā vietā. "Minsteru" mājās gan ne. Padomju gados meliorācijas laikā tās nenojauca, bet tur vairs nedzīvo mūsu dzimtas piederīgie. Manām meitām ir attiecīgi 13, 11 un 8 gadi. Ja viņas sāks interesēties, tad būs pieejams pētījums.

Vai dzimtas koku esi zīmējis arī uz lielas lapas kā muzejos?

Jā, mājās ir tāds liels salocīts papīrs. Allaž papildināms.

Kādas tev radušās galvenās atziņas?

Par Dieva vadību it visā cauri laikiem. Par tādu sakāmvārdu – Dievs dod nekļūst ne pārāk bagātam, ne pārāk nabagam. Zenta Mauriņa ir teikusi: "Cilvēks par sevi nav nekā, – viņš aug tikai attieksmē pret līdzcilvēku. Neviens nav Es. Katrs ir Mēs. Tu un Es. Raidītājs un uztvērējs." Tas ir vadmotīvs arī manam pētījumam, kas ļāva ieraudzīt atbildību savu tuvāko un Dieva priekšā. Man tas nozīmē kalpot Baznīcā, arī – turpināt savu dzimtas koku. Mums visiem – atsaukties Dieva aicinājumam, ar stingru krampi strādāt katram savā laukā, būt Dieva darba biedram ar mums piešķirtajām dāvanām. Neredzamas, taču domās izprotamas saites mūs vieno ar priekštečiem, katrs no tiem atstājis mūsos kādu iezīmi, kura raksturīga vien vienai dzimtai. Mūsu DNS iekodēts ne tikai izskats, bet arī rakstura iezīmes, mentalitāte. Dzimtas koks ir kā personificēts DNS, jo, uzzinot ko vairāk par dzimtu, labāk spējam izprast sevi, savu rīcību vai pat iztēloties savu likteni, arī – labāk izprast tautas vēsturi.

Ko ieteiktu tiem, kas sāk pētīt savas dzimtas saknes?

Skumīgi, ka vecvecāki un vecāki par mūsu dzimtu netika stāstījuši, iespējams, mūsu tautas sarežģītās un traģiskās vēstures dēļ. Vecāmamma to pateica tā: mazāk runāsi, ilgāk dzīvosi... Ir svarīgi aptaujāt vecākus, vecvecākus, citus tuvākos radus, ja tāda iespēja ir! ●

Foto no Āra Kronberga albuma

Āra mammas 65. jubilejā 2017. gadā.
Pirmajā rindā: tēvs Valdis un mamma Gunta.
2. rindā bērni: Uģis, Āris, Rūta, Kalvis un Uldis.

Ecce Homo!

Ivars Jēkabsons, mācītājs

Ecce Homo ir latīņu valodas izteikums, kas nozīmē "Redzi, cilvēks!". Romas pārvaldnieks Poncijs Pilāts to sacīja par Jēzu Kristu. Kā vēstī Jāņa evaņģēlijs, Jēzus iznāca ārā ar ērkšķu vainagu galvā un purpura apmetni. Pilāts tiem sacīja: "Redzi, cilvēks!" Kad virspriesteri un sargi viņu ieraudzīja, tie sāka kliegt: "Sit krustā, sit krustā!" (Jņ 19:5-6) Pilāts tiesas izmeklēšanā neatrada vainu, par ko Jēzus būtu pelnījis nāvi. Taču, apkārtējās tautas spiediena dēļ un vairoties no iespējamās sacelšanās, viņš tomēr nolēma Jēzu nāvei. Lūk, tā šis cilvēks aiziet...

Šis notikums ir dramatisks arī tāpēc, ka Jēzus tiek pazemots. Pēc arestēšanas Viņu tiesāja un apsūdzēja par zaimiem pret Dievu un nodevību pret Romas varu. Jēzu šaustīja, un tāds, sasists un apmēdīts, Viņš tika nostādīts ļaužu priekšā kā izsmieklis par ķēniņu ar ērkšķu vainagu galvā un purpura apmetni. Tomēr šis jūdu acīs apkaunojošais ķēniņa tēls atklāj Jēzus pazemību un liecina par upuri, ko Viņš brīvprātīgi izcietā cilvēces glābšanai.

Mākslinieki vēstures gaitā ir iedvesmojušies no šā Bībeles notikuma, radot dažādus *Ecce Homo* attēlojumus – gleznas, skulptūras un citus mākslas darbus. Viņi centušies atklāt Jēzus upura lielumu un

dziļumu un ar to dāvinājuši skatītājiem iespēju just līdzīgu šim nozīmīgam brīdim, kas izšķīra Jēzus un mūsu likteni. Šeit redzam Jēzus cilvēcīgo ciešanu smagumu, ko Viņš pieņēma mūsu dēļ, bet arī Viņa ķēnišķīgo stāju. Jēzus tomēr ir Ķēniņš Dieva valstībā. Viņa krustam, bezvainīgām ciešanām un nāvei ir vara piedot grēkus un izglābt dvēseles – Tevi un mani.

Arī mūsdienu komiksu garā Jēzus ir attēlots starp cilvēku fantāzijas radītiem varoņiem, kas ar savām superspējām glābj mūsu planētu Zemi no ļaundaru briesmām. Taču Jēzus viņu vidū nav fantāzija, bet patiesais un īstais, kas visiem stāsta par savām ciešanām: "Lūk, tā Es izglābu pasauli!" Redziet, kāds cilvēks! Lai izglābtu pasauli no grēka, velna un nāves, nepietika ar dievišķu spēku aplūšināt jūru, paēdināt tūkstošus, dziedināt slimos un uzcelt mirušos. Te vajadzēja svētu dzīvi un krusta nāvi, kas no Jēzus prasīja visus cilvēcīgos spēkus, izturību un mīlestību.

Jēzus nodzīvoja tikai mazliet vairāk par trīsdesmit gadiem, neuzrakstīja nevienu grāmatu un mira kā noziedznieks pie krusta. Taču ar savu dzīvi, mācību, brīnumiem, nāvi un augšamcelšanos Viņš ir atstājis vislielāko iespaidu uz pasaules vēsturi. Mainījušies ir laikmeti un impērijas, bet Jēzus ir radījis draudzi, Baznīcu, kas pasaulei turpina apliecināt Labo vēsti par pasaules Glābēju, Dieva Dēlu, un turpina Viņā dzīvot. ●

Rīgas 1. Kristīgā pamatskola

IELŪDZ

Bībeles svētki

"Lūk, cilvēks!"

2024. gada 8. martā plkst. 12.00

Līdzī jāņem:
Bībele
Rakstāmpiederumi
Sadraudzības prieks

Augusta Deglava ielā 3, Rīga

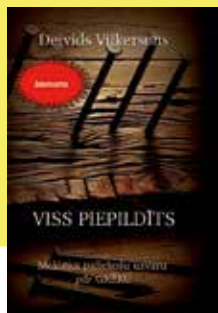
Dieva Dēls Jēzus Kristus

"Lūk, cilvēks!"

- 1 Izlasi Lūkas evaņģēlija 23. nodaļu no 44. līdz 47. pantam un 24. nodaļu no 1. līdz 6. pantam!
- 2 Apskati zīmējumu!
- 3 Laukumu apkārtni mākonim izkrāso melnā krāsā!
- 4 Zem zīmējuma skaisti uzraksti: KRISTUS IR AUGŠAMCĒLIES!

Grāmata cīņai ar kaitīgiem ieradumiem

Lai iepazītos ar mācītāja Deivida Vilkersona latviešu valodā izdoto grāmatu "Viss piepildīts", 17. janvārī garīgās literatūras izdevniecības "Parakletos" vadītājs un mācītājs Dainis Pandars tikās īpašā podkāstā ar grāmatas projekta idejas autoru Artūru Līmani. Sarunu var noskatīties Youtube kanālā [youtube.com/@parakletosl](https://www.youtube.com/@parakletosl). Podkāsta viesis Artūrs Līmanis ir absolvējis Deivida Vilkersona skolu, kā arī Baltijas Pastorālo institūtu un aktīvi iesaistās kristīgo pasākumu un projektu organizēšanā, lai izplatītu Evaņģēlija vēsti Latvijā.

Grāmatā Deivids Vilkersons ir apvienojis savas ilgās kalpošanas un mācības esenci, atklājot Jaunās Derības apsolījumus, kuri palīdz ikvienam ticīgajam uzvarēt visus grēcīgos paradumus un apturēt nebeidzamo grēkošanas-izsūdzēšanas ciklu. Grāmatas nosaukums "Viss piepildīts" ir citāts no Jēzus Kristus vārdiem, ko Viņš izteica pie krusta, upurējot sevi par cilvēces grēkiem. Grāmatā ir 11 nodaļas, pēc katras no tām lasītājam ir iespēja atrast arī diskusiju jautājumus, tāpēc šo grāmatu var lietot gan personīgajai izugsmei, gan sarunām mazajās grupās.

Deivids Vilkersons (1931–2011) bijis atkarīgo atbalsta organizāciju *Teen Challenge* un *World Challenge* dibinātājs un ilggadējs Ņujorkas *Times Square Church* draudzes mācītājs. Viņš ir autors vairāk nekā 30 grāmatām, to skaitā "Krusts un duncis", "Liec bazūni pie mutes", "Piecas nelaimes", kā arī svētrunu kopotajiem rakstiem "Vēstījumi". Viņš kalpoja cilvēkiem visā pasaulē līdz pat savai nāves dienai.

Grāmatu var iegādāties un ērti pasūtīt garīgo resursu interneta veikalā [parakletos.lv](https://www.parakletos.lv), kā arī drīzumā tā būs pieejama citos grāmatu veikalos. Saite uz grāmatu: <https://www.parakletos.lv/veikals/item/macekliba/viss-piepildits/>.

Fotomirkšķis

Rīgas Lutera draudzes koris mēģinājumā: "Mums šovakar Mocarts un Aleksandra Spicberga = #superpozitivmēģinājums." Foto no draudzes FB konta

IZSTĀDE

Apskatāma izstāde "No kanceles līdz grāmatai"

Latvijas Universitātes bibliotēkā Raiņa bulvārī 15. februārī notika latviešu sprediķu grāmatām veltītas izstādes "No kanceles līdz grāmatai" atklāšana un diskusija.

Izstādes ekspozīciju veido latviešu sprediķu grāmatu izlase no Georga Manceļa līdz pat mūsdienām. Senākie izstādē apskatāmie izdevumi ir divas Georga Manceļa sprediķu grāmatas (1823. un 1746. gada izdevums), kā arī Jēkaba Frīdriha Bankava sprediķu grāmatas 1772. gada izdevums. Grāmatu ekspozīciju papildina spilgti citāti no garīdznieku runām, kas ļauj ielūkoties grāmatu saturā un sprediķotāju dažādajos izteiksmes veidos.

Sprediķa vēsturiskā attīstība un nozīme mūsdienās tika iztirzāta diskusijā, kuru vadīja "Katoļu Baznīcas Vēstneša" redaktore Dr. theol. Ingrida Lisenkova, un tajā piedalījās LU Teoloģijas fakultātes docents, priesteris Dr. hist. eccl. Andris Priede un LELB Rīgas arhidiecēzes palīgbīskaps Mg. theol. Rinalds Grants.

Profesors Dr. theol. Edgars Rumba par sprediķa nozīmi raksta: "Grūtākais un svarīgākais uzdevums evaņģēliska garīdznieka darbā ir personiskā Dieva vārdu sludināšana – sprediķis. Evaņģēliskajā dievkalpojumā nekāds cits moments nevar nostāties līdzās sprediķim, kas Gara spēkā klausītājus modina, paskubina, iepriecina un pamāca." ●

● Nākamais "Svētdienas Rīta" numurs iznāks 2024. gada 2. aprīlī!

Paldies, ka abonē!

INĀJUMI • SLUDINĀJUMI • SLUDINĀJUMI

Turpinās svētdienas skolu skolotāju apmācības

Kursi 2024. gada 1. pusgadā

16. martā 10.00–16.00
LELB Jauniešu centrā Rīgā, Mārstaļu ielā 10 (ieeja no Alksnāja ielas)

Tēmas

- Ievads Jaunajā Derībā (Laila Čakare)
- Svētdienas skolas darba organizēšana: drošība, datubāzes, metodiskie materiāli (Rolands Kalniņš)

Dalības maksa par 1 nodarbību dienu – 10 EUR vai ziedojums.

Pieteikšanās līdz 14. martam

Kontakti: lveta.kalme@lelb.lv; 26064557

19.–21. aprīlī Madonā (vieta tiks precizēta) un 26.–28. aprīlī Saldū, Svētā Gregora izglītības centrā

ASV vieslektori.

Tēmas

- Kā stāstīt bērniem par Jēzu caur spēlēm un piedzīvojumiem
- Darbs ar "grūtajiem" bērniem
- Kā neizdegt kalpošanā svētdienas skolā

Dalības maksa par trim dienām plānota aptuveni 80 eiro. Precīzāka informācija sekos.

Piedāvāju iegādāties kristīgu literatūru,

iespējama piegāde uz Omniva pakomātiem.

Izdošu jūsu grāmatas, nodrošinot korektūru, maketu un tipogrāfijas pakalpojumus.

<https://gramataslimbazi.mozello.lv/>

Ingrīda, tālr. 26163210.

DIEVKALPOJUMS NO RĪTA

+ kafija ar mācītāju
Aigaru Vančenko
OTRDIENĀS plkst. 10.00

Garīgais stiprinājums, kopīga sadraudzība, tēja, kafija un vēlās brokastis

LELB Jauniešu centrs Mārstaļu ielā 10, ieeja no Alksnāja ielas
www.jauniesuvestnieciba.lv

No 1. marta

"Ihtis" veikalā (Rīga, Mazā Pils iela 4, www.ihtis.lv)

kabatas formāta plānotājs

"LELB Kalendārs 2024"

par cenu 3.00 eiro

VISS, KO JŪS DARĀT, LAI NOTIEK MĪLESTĪBĀ!*

(1Kor. 16:14)

Arī žurnāls svētdienas rīts top mīlestībā.

Abonē žurnālu 2024. gadam un pārlicinies!

*2024. GADA LOZUNGS

Pērkot katru mēnesi – 2 EUR; pasūtīt pusgamam – 11,80 EUR; abonēšanas maksa gadam – 22,00 EUR. Abonēšanas indekss: 1095. Abonē: www.pasts.lv, zvanot pa tālruniem 67008001 vai 25008001, Latvijas pasta nodaļās vai pie pastnieka.

BĪBELES LASĪJUMI

Neviens, kas savu roku uzlicis uz arkla un skatās atpakaļ, neder Dieva valstībai. (Lk 9:62)

- 2.03. 1Moz 43:16–34; 1Kor 7:10–24; Mk 5:1–20
- 3.03. 1Moz 44:1–17; Rm 8:1–10; Jņ 5:25–29
- 4.03. 1Moz 44:18–34; 1Kor 7:25–31; Mk 5:21–43
- 5.03. 1Moz 45:1–15; 1Kor 7:32–40; Mk 6:1–13
- 6.03. 1Moz 45:16–28; 1Kor 8:1–13; Mk 6:13–29
- 7.03. 1Moz 46:1–7, 28–34; 1Kor 9:1–15; Mk 6:30–46
- 8.03. 1Moz 47:1–26; 1Kor 9:16–27; Mk 6:47–56
- 9.03. 1Moz 47:27–48; 7; 1Kor 10:1–13; Mk 7:1–23
- 10.03. 1Moz 48:8–22; Rm 8:11–25; Jņ 6:27–40
- 11.03. 1Moz 49:1–28; 1Kor 10:14–11.1; Mk 7:24–37
- 12.03. 1Moz 49:29–50:14; 1Kor 11:2–34; Mk 8:1–10
- 13.03. 1Moz 50:15–26; 1Kor 12:1–11; Mk 8:11–26
- 14.03. 2Moz 1:6–22; 1Kor 12:12–26; Mk 8:27–9:1
- 15.03. 2Moz 2:1–22; 1Kor 12:27–13:3; Mk 9:2–13
- 16.03. 2Moz 2:23–3:15; 1Kor 13:1–13; Mk 9:14–29
- 17.03. 2Moz 3:16–4:12; Rm 12:1–12; Jņ 8:46–59
- 18.03. 2Moz 4:10–3:1; 1Kor 14:1–19; Mk 9:30–41
- 19.03. 2Moz 5:1–6:1; 1Kor 14:20–40; Mk 9:42–50
- 20.03. 2Moz 7:8–24; 2Kor 2:14–3:6; Mk 10:1–16
- 21.03. 2Moz 7:25–8:19; 2Kor 3:7–18; Mk 10:17–31
- 22.03. 2Moz 9:13–35; 2Kor 4:1–12; Mk 10:32–45
- 23.03. 2Moz 10:21–11:8; 2Kor 4:13–18; Mk 10:46–52
- 24.03. Zah 9:9–12; 1Tim 6:12–16; Lk 19:41–48
- 25.03. Rdz 1:1–16; 2Kor 1:1–7; Mk 11:12–25
- 26.03. Rdz 1:17–22; 2Kor 1:8–22; Mk 11:27–33
- 27.03. Rdz 2:1–9; 2Kor 1:23–2:11; Mk 12:1–11
- 28.03. Rdz 2:10–18; 1Kor 10:14–17; 11:27–32; Mk 14:12–25
- 29.03. Rdz 3:1–9, 19–33; 1Pēt 1:10–20; Jn 13:36–38
- 30.03. Rdz 3:37–58; Ebr 4:1–16; Rm 8:1–11
- 31.03. 2Moz 12:1–14; Jes 51:9–11; Jņ 1:1–18 (Lk 24:13–35)
- 1.04. 2Moz 12:14–27; 1Kor 15:1–11; Mk 16:1–8
- 2.04. 2Moz 12:28–39; 1Kor 15:12–28; Mk 16:9–20

Turpinām ziedojumu vākšanu žurnāla izdošanai!

Ziedojumus lūdzam pārskaitīt: SIA IHTIS, Reģ. nr. 40003417337 SEB banka Vecrīgas filiāle, kods: UNLALV2X Konta nr: LV33UNLA0001900469704 ar norādi – Žurnāla "Svētdienas Rīts" izdošanai. PATEICAMIES PAR JŪSU ATBALSTU!

“NEBĪSTIETIES!
JŪS MEKLĒJAT JĒZU,
NĀCARIETI,
KRUSTĀ SISTO,
VIŅŠ IR
AUGŠĀMCĒLIES,
UN VIŅA ŠEIT NAV.
REDZIET, VIETA,
KUR TIE VIŅU
NOLIKA.”*

(MK 16:6)

* 2024. GADA
MARTA LOZUNGS